A.M.N. MÚZEUM
HÍRLAPOSZTÁLYA

Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 47. sz. 1943 február 27 szombat

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

A SZOVJET CSAPATOK VISSZAVONULTAK A DONEC ÉS A DNYEPER KÖZÖTT

Az elmult héten kedvező fordulat következett be a keleti harctéren, — állapitják meg Berlinben — Göbbels újabb cikke Európa válságáról

A finn sajtó cáfolja a külön-béke híreszteléseket

A keleti arcvonalon még mindig súlyos harcok folynak, de a megújuló szovjet támadások az utóbbi időben már számottevő eredményt nem tudnak elérni, és a kezdeményezést — különösen a déli szakaszokon — mindinkább a német csapatok veszik át. Erre mutat Kramatorszkaja és Krasznoarnuszkaja visszafoglalása.

Mint az Interinf a német fővárosból jelenti, a most végződő héten kiadott hivatalos német hadijelentések átvizsgálása alapján Berlinben az a benyomás, hogy a legutóbbi hét nap alatt fordulat következett a keleti harctéren. A keleti helyzetet — mondják katonai körökben — nemcsak az jellemzi, hogy a német és szövetséges seregek nagyobb elhárító sikereket tudnak felmutatni, hanem a saját kezdeményezés is, amely már több mint helyi jelentőségű ellentámadásokra vezetett. Rosztovnak február 15-én történt kiürítése és a német csapatoknak ezáltal elért arcvonalrövidítése után világosan felismerhető volt a szovjet elit-hadosztályok támadási iránya: nagy átkaroló mozdulattal be akarták keríteni a Donec-medencét és el akarták vágni az itt álló német kötelékeket. Nyolc nappal később érvényesült a német hadvezetőségnek az a régóta előkészített szándéka, hogy az átkaroló szovjet szárnyat elvágta és ez most egy még be nem fejezett csatában megsemmisítés előtt áll.

A német katonai körök nyugodtan és bizakodóan ítélik meg a helyzetet. A szovjetnek azt a jelentését, melyet az angolok is terjesztenek, nevezetesen, hogy a bolsevisták Rzsev ellen nagyszabású támadásba kezdtek, német részről nevetséges túlzásnak mondják, ugyanúgy, mint az Észtország állítólagos kiürítésére vonatkozó ellenséges híresztelést.

DÖNTŐ EREDMÉNYEK A DÉLI SZÁRNYON

Éjjel érkezett jelentések szerint erős német páncélos kötelékek és gépesített gyors rohamcsapatok hatalmas támadó mozdulatai a keleti arcvonal déli szárnyán döntő eredményekre vezettek.

A szovjet támadó kötelékek megsemmisítése, valamint a támogatásukra bevetett tartalékok szétverése a német légi haderő igen erős kötelékei által, csütörtökön a helyzetet teljesen a német és a szövetséges csapatok javára változtatta meg. A szovjet hadvezetőségnek azok a kísérletei is, hogy más arcvonalszakaszokon tömegtámadással lélegzethez jusson, meghiúsultak a német csapatok elhárító erején, amelyek vonalaikat mindenhol megtartották és részben jelentékenyen megjavították.

A Don-torkolat, a Donec és a Dnyeper közötti területen a legutóbbi napok harcaiban súlyosan megvert szovjet kötelékek jelentékeny mértékben visszavonultak. Ezzel szemben a német páncélos és gyalogsági csoportok eredményesen folytatták előrenyomulásukat és további szovjet erőcsoportokat felmorzsoltak és bezártak. Ezek most megsemmisülésük, vagy fogságbaesésük előtt állanak.

A Popov-féle páncélos hadseregnek már nagyrészben felmorzsolt maradékai több egymással összefüggő erdőségből újracsoportosulással próbálkoztak. Bekerítésüket azonban nem tudták megakadályozni és kitörési kísérleteik alkalmával ismét súlyos veszteségeket szenvedtek. Eddig 1680 foglyot jelentettek. Ez a szám óráról órára növekszik. Különösen nagyok a bolsevisták vérveszteségei. Három német harccsoport itt eddig 12.000 elesett bolsevista holttestét számlálta meg.

A Mius-állás melletti és mögötti egész területet, valamint a donecvidéki és attól északnyugatra eső területet megtisztítottuk az ellenség maradványaitól és a német állásokat megszilárdítottuk.

TUNÉZIÁBÓL

a német hadijelentés azt közli, hogy a középtuniszi hegyekben befejeződtek a támadó vállalkozások, melyek során az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett.

Az „Interinf" jelenti, hogy a német-olasz páncélos hadsereg arcvonalán csütörtökön élénk felderítő tevékenység volt, nagyobb hadműveletek most nem fejlődtek ki.

A britek főleg páncélos kötelékeiket és nehéz fegyvereiket vonták előre, hátrafelé lépésözetesen mindenféle gépjárműből álló nagyobb gyülekezéseket figyeltek meg, amiből arra következtetnek, hogy a 8. brit hadsereg a legközelebbi jövőben támadásra akar indulni.

Zürichi jelentés szerint Rommel most a legutóbbi harcok színhelyétől északkeletre Pichon és Ponta du Fahs között von össze nagyobb csapatokat.

Washingtoni távirat szerint Stimson hadügyminiszter azt mondotta, hogy a német csapatoknak az algériai határ felé való előnyomulását megállították ugyan, azonban még nehéz harcokra kell felkészülni az egész tuniszi harctéren. Az amerikai csapatoknak a legutóbbi tíz napban elszenvedett veszteségeit súlyosaknak mondotta.

FINNORSZÁG

különbéke-törekvéséről makacsul terjesztenek híreket, melyeket finn részről nyomon követ a cáfolat. A „Karjala" című finn lap szembefordul azokkal az utóbbi időben bel- és külföldön, különösen pedig Svédországban rendkívül elterjedt híresztelésekkel, amelyek finn különbékéről szólnak. Rámutat a lap az alapnélküli hírek hátrányos és zavaró hatására. Finnországban egyáltalán nincs pánikhangulat — állapítja meg. Éppen azért a nép elleni merénylet, ha olyasmit engedünk gyanítani, aminek nincs tárgyi alapja.

ANGLIA ÉS KELETI SZÖVETSÉGESEI

Mint a Bud. Tud. londoni távirata közli, londoni politikai körökben a legnagyobb figyelemmel kísérik az Anglia keleti szövetségesei között folyó tárgyalásokat, tekintettel arra, hogy ez államok közötti kapcsolatok — angol vélemény szerint — sok tekintetben kifogásolhatók. Az a híresztelés, amely szerint Moszkva a londoni cseh kormánnyal szemben azt a kívánságát fejezte ki, hogy létesítsen föderációt Lengyelországgal és Jugoszláviával, amely föderáció egy jövendő nagy szövetségrendszer alapját képezné, nem nyert megerősítést, azonban a „Daily Mail" newyorki tudósítója úgy értesül, hogy a szovjet kormány a londoni cseh kormánynak formális biztosítékot nyújt arra, hogy támogatni fog minden tervet, amelynek célja Csehszlovákia határainak helyreállítása a müncheni értekezlet előtti állapotnak megfelelően.

A londoni lap úgy véli, hogy a szovjet kormány ezzel értésére adta, hogy a Kárpátokon túli terület nem érdekli s ezzel bizonyos mértékben Oroszország háborús céljait meghatározza. Amerikában azt hiszik, hogy Moszkva további hasonló biztosítékokat is fog nyujtani.

Az orosz-jugoszláv feszültségben londoni vélemény szerint némi enyhülés állott be, miután a londoni jugoszláv kormány elhatározta, hogy a külügyminisztérium vezetését olyan személyiségre bízza, akit a szovjet kormány is elfogadhatónak talál.

A LONDONI LENGYEL EMIGRÁNS KORMÁNY ÉS A SZOVJET

A svájci lapok jelentése szerint a lengyel emigráns kormány és a Szovjet-Unió közötti kapcsolatokról a londoni lengyel kormány tegnap nyilatkozatot adott ki. Ez a nyilatkozat Lengyelország keleti határait illetően hangsúlyozza: A lengyel emigráns kormány, amely Lengyelországot régi határai alapján képviseli, kitart változatlan álláspontja mellett a Szovjet-Unió és Lengyelország közötti határ megvonása kérdésében. Eszerint az 1939 szeptember 1-e előtti statusquo érvényben van.

A SVÁJCI ELNÖK ORSZÁGA SEMLEGESSÉGÉRŐL

Celio svájci szövetségi elnök Bernben a politikai és katonai hatóságok előtt beszédet tartott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

— Mindnyájan meg vagyunk győződve arról, hogy Svájc a sorsterhes események során még sohasem állott történelme ilyen veszélyes fordulópontján. Ennek ellenére Svájcot megőrizte a háborútól a svájci nép politikailag egyenes útja és az az elszánt akarata, hogy semlegességét fenntartsa és ahhoz híven él, valamint az az ugyanolyan elszánt akarat, hogy az ország biztonságát és függetlenségét a végsőkig megvédi.

— A svájci hadsereg mozgósítása a háború tartamára a világ szeme előtt a legjobb bizonyítéka marad a nemzetközi kötelezettség érzésének és egy igazi semleges nép őszinteségének.

Celio elnök a továbbiakban feltette a kérdést: Mit hoz számunkra a jövő? Ezt csak az Isten tudja. A jövő azonban saját akaratunktól és belátásunktól függ. Olykor új Európáról beszélnek nálunk. Szerényebb lenne és jobban megfelelne viszonyainknak, ha nem beszélnének annyit a holnapi Svájcról. A holnapi Svájc azt jelenti, hogy készek vagyunk együttműködni ennek a földnek minden berendezése tökéletesítésében. Politikai történetünkben vannak szilárd pontok, amelyek mint kemény tapasztalatok gyümölcsei értékesek és amelyekről alkotmányunk revíziós programja keretében nem lehet vitázni. Ennek tekinthető a demokrácia, amely a helvét állam alapja, továbbá a szövetség, a svájci szövetségi állam legkimondottabb és legeredetibb formája; végül pedig a pártok fennállása, mint a szabad állandó és eleven megnyilvánulása. Ez a három lényegbeli tulajdonság kell, hogy érintetlenül maradjon mindabban a fejlődési menetben, amelyen a holnapi Európa áthalad.

AZ ANGOL HADÜGYMINISZTER BESZÉDE

Sir James Grigg angol hadügyminiszter csütörtökön beszédet mondott, melyben többek között a következőket jelentette ki:

— Abban a helyzetben voltunk, hogy a tuniszi versenyben korai támadásra indultunk, csak kicsinyben mult, hogy a mienk nem lett a díj. Az arcvonal középső részén elszenvedett legutóbbi vereségek figyelmeztetnek minket arra, hogy még kemény harcokra kell elkészülnünk.

A szovjet támogatásának kérdéséről a miniszter ezeket mondotta: Még mindig azzal a kérdéssel foglalkozunk, hogy a Szovjet-Unió támogatásának mértékét növeljük. Sok nehézséget kellett leküzdenünk. Csalódások és veszteségek következtek, de a nagy munka tovább folyik. Az áru és a hadianyag minden tonnáját óriási távolságon át, tengeri úton kell szállítani és eljuttatni egészen a Perzsa-öbölben levő kikötőkig.

Grigg szerint az angol hadsereg főkérdése ma nem a felszerelés, hanem az emberanyag. Főleg műszaki seregekre van szükség.

FONTOS TUDNIVALÓK

Az uj nullásliszt szelvények beváltása. (5)

A BÚVÁRHAJÓ-VESZÉLY

egyre jobban nyugtalanítja az angol és amerikai köröket. A tengeri uralom visszaszerzése nélkül nincs végleges győzelem — írja Sir Herbert Richmond angol tengernagy a „Fortnightly Review" februári számában. **Amíg a tengeralattjáró-veszélyt le nem küzdjük és amíg brit és amerikai részről nem ismerik el az egész tengeri hadvezetés új természetét** — írja azután a tengernagy —, **addig szárazföldi győzelmek helyett egyik vereséget a másik után fogják megérni.**

Göbbels újabb cikke: „Európa válsága"

Berlin, febr. 26. Göbbels dr. birodalmi miniszter a *Das Reich* c. hetilapban „Európa válsága" című cikkében foglalkozik a zsidóság mai szerepével. A cikk kiemeli, hogy a bolsevisták Nyugateurópa jelmezét öltötték magukra. A nyugati zsidóság serényen munkálkodik azon, hogy a bolsevizmus fenyegető veszélyét valótlannak tüntessék fel és ezzel az európai közösség számára elhalaszthatóvá tegyék. Az természetes, hogy ennek éppen az ellenkezője igaz — mondja Göbbels dr. cikke. — Gyerekes lelkiség volna, ha hitelt adnánk az angolok és amerikaiak azon mondásának is, hogy egyszer majd fegyveres kézzel megóvják Európát a bolsevizmustól. Ezzel szemben mértékadó angol és amerikai lapok már ma is azt mondják, hogy a Szovjetuniónak szabad kezet kell adni. Mindezt röviden összefoglalva, magában foglalja az egész civilizált emberiség pusztulásának tragédiáját. Az európai államok és népek ellen irányuló legpokolibb merénylet kísérletével állunk szemben — fejezi be cikkét dr. Göbbels — és ez ellen csak egyetlen eszköz áll rendelkezésünkre: a fegyveres ellenállás. MTI.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német védelmi főparancsnokság közli:

A Kuban hídfőnél a miusi arcvonalon csütörtökön további olvadás mellett csak helyi jelentőségű harci cselekmények voltak.

Az Izjututól délnyugatra fekvő térségben a támadó német hadosztályok a megvert ellenséget tovább vetették vissza északra és északkeletre. Több szovjet harci csoportot bekerítettünk, nagy csapatkötelékeket pedig szétvertünk. A foglyok száma és a zsákmány mennyisége egyre növekszik.

Charkov—Kurszk vonaltól nyugatra csapataink rugalmas hadviselésben harcolnak az előrenyomuló ellenséges erőkkel. Harci és közelharci repülőgépek szétvertek ellenséges páncélos kötelékeket, valamint készenlétben álló összegyülekezett csapatokat és tartós hatással bombázták a vasútvonalakat és utakat, a szovjet utánpótlási mozdulatait.

Oreltől délre és északra hadosztályaink kemény elhárító harcokban megint kiválóan küzdöttek. Az ellenséget, amely az újonnan ideszállított gyalogos és páncélos kötelékekkel, főleg Oreltől északra csütörtökön is támadott, súlyos harcokban visszavertük. Néhány betörési területen a harcok még folynak. A szovjet csapatok ismét érzékeny veszteségeket szenvedtek emberben és páncélosokban.

Az Ilmen-tótól délre az ellenség kiterjesztette heves támadásait a többi arcvonalszakaszokra is. A számbelileg fölényben levő gyalogos és páncélos erőkkel indított támadások meghiúsultak és az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett.

A Ladoga-tótól délre egy helyi támadó vállalkozásunk elérte kitűzött célját. Az ellenség ellentámadásai eredménytelenek maradtak.

Német harci repülőgépek kötelékei az Északi-fok körüli vizeken egy kelet felé tartó hajókaravánból az eddigi jelentések szerint elsüllyesztettek egy 6000 tonnás teherhajót és bombatalálatokkal megrongáltak négy további hajót.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

A német védelmi főparancsnokság közli:

Az északafrikai harctéren, a középtuniszi hegyekben befejeződtek a támadó vállalkozások. Nagy északamerikai és angol kötelékeket vertünk szét, vagy súlyosan megvertünk. Ezekben a harcokban, amelyek az ellenség nagy és véres veszteségével jártak, **összesen közel négyezer foglyot ejtettünk. 235 páncélost, 169 páncélos felderítőt, valamint 160 lövegeket és önműködő ágyútalpat zsákmányoltunk, vagy pusztítottunk el. Zuhanóbombázógépek újból sikeresen támadták az ellenség hegyi állásait. Gyors német harci repülőgépek a délkeleti arcvonalon megtámadtak egy előre tolt német támaszpontot s ennek során földön veszteglő nagyobb számú repülőgépet pusztítottak el, vagy rongáltak meg.**

Az olasz főhadiszállás közleménye: **A tuniszi szakaszon felderítő hadműveletek folytak. A tengely vadászgépei sikeres támadásokat intéztek egy ellenséges repülőtér ellen és öt földön veszteglő repülőgépet elpusztítottak, további négyet pedig légi harcokban lőttek le.**

Az olasz torpedóvető repülőgépek a kedvezőtlen időjárási viszonyok és a heves ellenséges ellenállás ellenére a múlt éjjel támadást intéztek Bone kikötője ellen és torpedólövéssel elsüllyesztettek három gőzöst. Eredményesen bombázták repülőink Haifa kőolajfinomítóit és La Valetta kikötőjét is.

A Földközi tengeren egyik torpedónaszadunk Brunó Bartholi torhajóhadnagy parancsnoksága alatt elsüllyesztett egy ellenséges tengeralattjárót. Ellenséges repülőgépek bombákat dobtak le és géppuskával tüzeltek a Passero-fok és Pozzalo (Raguza) között fekvő több községre, valamint Palermo mellett Trapiara, a támadás ingatlanokban jelentékeny károkat okozott. Az áldozatok száma az eddigi jelentések szerint 12 halott és 24 sebesült. Egy ellenséges gép Pozzallo közelében a légvédelmi ütegek találata következtében a tengerbe zuhant.

Nyugati légiháború

A német védelmi főparancsnokság közli: Angol repülőgépek a péntekre virradó éjszakán Nyugat- és Délnyugat-Németország néhány helységének főleg lakónegyedeire robbanó- és gyujtóbombákat dobtak, így Nürnberg város területére is. A lakosság körében veszteségek voltak. Hat támadó bombázót lelőttünk. (MTI.)

A német vadászbombázók megtámadtak Medenine közelében egy repülőteret. Nyolc brit repülőgép kigyulladt. Hat másik gépet tűzfegyverekkel megrongáltak a vadászbombázók.

Német búvárhajók újra 107 ezer tonna hajótért süllyesztettek el

Berlin február 26. Mint a Nemzetközi Tájékoztató Iroda értesül német tengeralattjárók az Atlanti csatában a legerősebb elhárítás és a szárazföldi támaszpontokról történő ellenséges légi biztosítás ellenére az Atlanti óceán különböző területein a Fok-város előtt és a Földközi tengeren újra 17, összesen 107,800 tonna ürtartalmu hajót süllyesztettek el. Öt másik kereskedelmi hajót megtorpedóztak. Ezek hadianyaggal voltak megterhelve. Az öt hajó közül hármat erveszettnek kell tekinteni. A többiek elsüllyedését nem lehetett pontosan megállapítani. Az elsüllyesztések kemény harcok során történtek. Ezen felül gyorsjáratú magános gőzösöket süllyesztettek el, így pld. egy tengeralattjáró egy 16.5 tengeri mérföld sebességgel haladó brit gyors teherhajót rövid ütközet után a tenger fenekére küldött. (MTI).

Uj német tengeralattjáró

Róma, február 26. (MTI) A Testo dell Carlino a Life c. amerikai lap egyik cikkét közli, — amely szerint a németek most tavasszal 700 tonnás tengeralattjárókat vetnek harcba. A lap szerint az új tengeralattjárók minden eddigi típust felülmulnak.

Gandhi állapota változatlan

Amsterdam, február 26. (Német Tl.) Mint a brit hírszolgálati iroda közli, hivatalosan jelentették, hogy Gandhi állapotában lényeges változás nem történt, jó hangulatban van.

Washingtonból jelentik, hogy néhány metodista lelkész az angol nagykövetség előtt tüntetést rendezett a Gandhival szemben tanusított bánásmód miatt. A lelkészek kijelentették, hogy Gandhi iránti rokonszenvükből és az indiai brit hatóságok elleni tüntetésük jeléül nyolc napon át böjtölni fognak.

Lisszabon, február 26. (Stefani.) A „PM" című amerikai lap, amely Roosevelt politikai pártjához tartozik, egész cikksorozatot közöl, amelyben megbélyegzi a brit birodalom politikai irányelvét.

Az indiai helyzettel kapcsolatosan a lap Gandhi azonnali szabadlábrahelyezése mellett foglal állást és hangsúlyozza, hogy Mahatma halála egyben végét jelentené India támogatásának, amit a szövetséges nemzeteknek nyujt. (MTI.)

A háború vérzivatarában egymásra találtak a református és katolikus testvérek

Megkapóan érdekes vezércikket irt az Országos Református Lelkészegyesület hivatalos lapjába dr **Tomay Dezső** derecskei református vallásoktató lelkész. Elmondja, hogy beszélgetett egy Don mellékéről szabadságra hazakerült római katolikus tanítóval, aki elbeszélte, hogy egy alkalommal az első vonalban egy katolikus lelkész misét tartott és áldoztatott. A mise után a református katonák azt a kérést terjesztették elő, hogy a lelkész adja fel nekik az úrvacsorát.

A katolikus pap kijelentette, hogy boldogan áll református testvérei szolgálatára és nemsokára megkezdődött az istentisztelet, melyen jelen volt minden katolikus katona is. — Könnyek között énekeltek a reformátusokkal, amíg azokat a katolikus pap úrvacsoráztatta. Hetek mulva, mikor református lelkész került a csapathoz kérték, áldoztassa meg a katolikusokat. Nem volt gyónás, hanem bűnbánó istentisztelet.

Tomay Dezső cikkét azután így folytatja: Amióta ezt a kis történetet hallottam, azóta csak ez a mondat cseng a fülembe: tartsunk bűnbánatot. Tartsunk bűnbánatot akkor, amikor a háború irtózatos vérzivatarában már egymásra találtak a református és katolikus testvérek.

Bűnbánatot kell tartanunk azért, mert mi idehaza nagyon sokat beszéltünk az egymást megértő szeretet szükségességéről, de annál többet tettünk ellene. Ugy érzem, a Don melletti katonák semmivel sem lettek rosszabb katolikusok, illetve reformátusok azért, mert más felekezet lelkészének kezéből vették az úrvacsorát, illetve áldoztak.

Cikke végén pedig ezt írja: valahol meg van az alap és lehetőség, ahol meg lehet és meg kell fogni egymás kezét erősen és őszintén addig, amíg az nem késő.

A magyar jegyző dicsérete

Az egyetemi ref. egyházkörzet legutóbbi tanácsülésén **Szenes László** lelkész több olyan jellemzően érdekes esetet sorolt fel, amelyek arról szóltak, hogy a klinikai betegeket állandóan látogató lelkészek milyen segítséget tudnak nyujtani az otthonuk miatt nyugtalankodó betegeknek. Ilyen jellemző eset volt az, hogy egy hosszas betegségben szenvedő sokgyermekes apa nyomorgó családja ügyében lépéseket tettek az illetékes hatóságoknál. Az illető borsodmegyei község jegyzője a minap levélben közölte a lelkésszel, hogy a családot valóban méltónak találta a megsegítésre, több tagját állásba juttatta s hosszúlejáratú kamatmentes kölcsönből még egy szép fejőstehenet is szerzett számukra. Megköszönte a jegyző a lelkésznek, hogy felhivta figyelmét a családra melyet eddig nem ismert, — majd ezt írja: **„Kérem Nagytiszteletűségedet, hogy nyugtassa meg X. Y-t, hogy az új szociális Magyarországon egy ilyen nagyszámú családot nem engednek elveszni a hatóságok sem s mint magyar jegyző legkedvesebb kötelességemnek tartom szerény tehetségemtől telhetőleg segíteni rajtuk".**

Az esetet feljegyeztük, mert szép példája a lelkészek jegyzők kivánatos összeműködésének.

Révész püspök levele a barátkai népfőiskolához

A barátkai népfőiskola tevében a tanfolyam megnyitásakor Ács Mihály lelkész, a népfőiskola parancsnoka meleghangú üdvözlő levelet intézett dr. Révész Imre püspökhöz. A tiszántúli egyházkerület püspöke most az Egyetemes Konvent nevében is az alábbi levélben köszöntötte a népfőiskola tagjait és előadóit:

„Kedves Fiaim és Barátaim!

Február 14-én kelt nagyon kedves üdvözléseteket ide Budapestre küldték utánam. Nemcsak én, hanem az Egyetemes Konvent elnöksége és missziói bizottsága is nagy örömmel és Isten iránti hálaadással vette tudomásul, hogy az a munka, amelyért annyit imádkoztunk és dolgoztunk, végre megindulhatott. *Boldogan gondolunk Reátok, mint az igaz és tiszta magyar jövendő reménységeire és üzenünk nektek az Ige szavával: „Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek erősek! Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!"*

Igaz szeretettel köszönt Mindnyájatokat barátotok az Egyetemes Konvent nevében is *Révész* Imre sk. püspök."

Tóth Árpádnak szobor síremléket állítanak

Tóth Árpád Aradon született, Debrecenben nevelkedett, Budapesten halt meg, így természetesen mind a három város jogot formál hozzá és mind a három kötelességének tartja emlékét őrizni. Arad a költő halálakor idegen uralom alatt volt és most is ott van, tehát e kötelességének nem tehetett és nem tehet eleget. Annál is inkább kivette a maga részét a kötelességteljesítésből Debrecen, amikor az Ady-társaság 1934-ben felállította a nagyerdei Tóth Árpád-emlékművet és mikor a város 1939-ben a költő lakóutcáját róla nevezte el, a Kés-utcát Tóth Árpád-utcára keresztelte.

Most Budapesten a sor, hogy lerója kegyeleti adóját az oly korán elhunyt költő iránt. Elsősorban egy művészi becsü, szoborszerű síremléket kíván a farkasréti temetőben pihenő hamvai fölé emelni. Hangversenyekkel, irodalmi előadásokkal akarják a szükséges költséget megszerezni. Az első irodalmi előadást már meg is tartották folyó hó 14-én a legnagyobb erkölcsi és nem csekély anyagi sikerrel. A *Magyar Csillag*, a volt *Nyugat* olyan művészeket vonultatott fel, mint *Basilides Mária*, *Láncz Margit*, *Somlay Artur* énekkel és szavalattal; magát a költőt pedig méltó költő társa, leghivebb tisztelője, *Szabó Lőrinc*, akit szintén Debrecen nevelt, állította a közönség elé emberi és művészi mivoltában.

A mozgalom vezetői bizonyára azon lesznek, hogy minél előbb együtt legyen a szükséges összeg és hogy ez év november 7-én, a költő halálának 15. évfordulóján föl lehessen avatni a szoborszerű síremléket, melyet *Eösze András* jónevű szobrász tervezett és fog megvalósítani.

A síremlék avatásán bizonyára Debrecen is képviseltetni fogja magát nemcsak a Csokonai körrel és az Ady-társasággal, hanem Tóth Árpád nevelő iskolájával, a Fazekas Mihály gimnáziummal is.

Litteratus

Vatikánvárosból jelentik, hogy Ciano gróf a jövő héten mutatja be megbízólevelét a szent atyának. (MTI).

Meteor Mozgó műsora

Szombaton 5 és 7, vasárnap d. e. 11, déli 1 és délután 3, 5, 7 órakor! Magyar vígjáték!

Szakítani nehéz dolog

Dayka Margit, Vaszary Piri, Kiss Manyi, v. Benkő, Rajnay, Pethes főszereplésével

Hungária Filmszínház

Karády—Jávor

különleges, izgalmas, szerelmes filmje

Ópiumkeringő

Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Vígszínház mozgó

Ma 3—5—7 órakor

A LEGMERÉSZEBB magyar film:

Haláltánc

SZERELEM! — IZGALOM! ÉRDEKESSÉG!

Főszereplők: COLL BEA—LÁZÁR MÁRIA URAY—SOMLAY—PERÉNYI JUHÁSZ—BILICSI.

Király István feljügyelő repülőhalált halt

Budapest, február 26. Király István, a Magyar Aero Szövetség felügyelője csütörtökön délután kötelességteljesítés közben Emőd közelében repülőhalált halt.

A lezuhant Clipper-gép utasai között volt Steinhardt nagykövet, Csangkaisek felesége és Sikorszki lengyel tábornok is

Lisszabon, február 26. A lisszaboni amerikai követség és a Panamerican Airways ügynöksége mindeddig semmi felvilágosítást sem volt hajlandó adni annak a Clipper-repülőgépnek utasairól amely hétfőn a Tajo torkolatánál lezuhant. Lisszaboni politikai körökben találgatják, hogy kik voltak a repülőgép utasai. *A gép 39 utasából tizenötöt megmentettek* mig a többiek a lezuhanáskor életüket vesztették és holttestüket a tenger elsodorta. *Lisszabonban elterjedt hirek szerint, amelyeket azonban még nem erősítettek meg*, a gép utasai között volt Steinhardt, az Egyesült Államok törökországi nagykövete, továbbá *Csangkaisek* felesége, *Sikorski* lengyel tábornok és *Philips* volt brit nagykövet is.

A lisszaboni Sao José kórház, ahol a szerencsétlenség sérültjei vannak, rendőri felügyelet alatt áll. Azoktól a fotoriporterektől, akik a szerencsétlenséget lefényképezték, fényképezőgépüket elvették és a filmeket megsemmisítették.

A nagymagyar gondolat és a nemzetiségi kérdés

Dr. Flachbarth Ernő egyetemi tanár előadása a Népszerű Főiskolán

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam tegnapi előadó ülésén nagyszámú és előkelő közönség jelent meg. Az ülést dr. *Sztehlo* Zoltán egyetemi ny. r. tanár nyitotta meg a tanfolyam rendezőbizottsága nevében és melegen üdvözölte a kitűnő előadót, aki a legnagyobb szakértője a nemzetiségi kérdésnek hazánkban és aki évek nagy és mélyenszántó munkájának gyümölcsét nyujtja itt Debrecen művelt közönségének.

A megjelentek között ott láttuk dr. Baranyai Béla, dr. Bozóky Ferenc, dr. Szontágh Vilmos, dr. Jeney Endre, dr. Zachar Gyula egyetemi ny. r. tanárokat, dr. Hódy Béla ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tagot, dr. Boldisár Kálmán th. városi főjegyzőt és sokan másokat városunk társadalmának vezető egyéniségei közül.

Általános figyelem közepette kezdette meg dr. *Flachbarth* Ernő egyetemi tanár kitűnő előadását, amelynek gondolatmenetét az alábbiakban közöljük.

Az előadó mindenekelőtt kifejtette, hogy míg a trianoni országban a nemzetiségek az ország lakosságának mindössze 7.9 százalékát alkották, a mai országban ellenben mintegy 25 százalékra tehető a számuk. Ehhez járul, hogy *nem ugyanazokat a* nemzetiségeket kaptuk vissza akiket 1918-ban elvesztettünk. A hajdani kisantant magyarellenes üzitásai, a „divide et imperá" politikája, a nemzetiségek kijátszása a magyarság ellen, de ezenkívül az is, hogy egyes nemzetiségek az elmult két évtized alatt nemzeti államban éltek és valamennyiük öntudata megnövekedett, meglazították azokat a kapcsolatokat, amelyek 1918 előtt a nemzetiségek és a magyarság között uralkodtak. A nemzetiségi kérdéssel annál is inkább számolnunk kell, ha a kismagyar gondolat helyett, amely a magyar nemzet életterét a megvédhetetlen szinmagyar területre zsugorította össze, *a nagymagyar gondolatot választjuk, mely a Kárpát-medence széles és megvédhető térségét igényli a magyar államiság részére.*

Ma, amikor nem ismerjük azokat a tényezőket, amelyek a háborúutáni nemzetiségi politikánkra hathatnak, időszerűtlen volna a nemzetiségi kérdés szabályozásának részletére kiterjedő javaslatokat készíteni. Ma is időszerű azonban a kérdés komolyságára a magyar közvélemény figyelmét felhívni, hogy *szabályozása nyugodt, szenvedélyektől mentes légkörben történhessék.* Az előadó is a tájékoztatásban látja feladatát. *Alig van nemzet a világon, amelynek gondolkodását annyira áthatná a történeti tudat, mint a magyart* és úgy véli, hogy a magyar közönség egyet fog érteni azzal a véleményével, hogy e kérdést *nem a ma*, nem is néhány évtized, sőt nem is egy század, hanem az ezeréves mult és a remélhetőleg még sokkal hosszabb jövő távlatából kell nézni.

Ezután az előadó a magyar nemzetiségi jog történetét vázolta fel Szent István korától napjainkig, de módot talált arra is, hogy nemzetiségi kérdésünk történetét is érintse. Rámutatott az ellentétekre, melyek a multban a magyarság és nemzetiségeink között felmerültek, de kidomborította azt a számtalan kapcsolatot is, amely közöttük és a magyarság között szövődött. Különösen figyelemreméltóak voltak azok a fejtegetései, melyekben arról volt szó, hogy *a szabadságharc és az első világháború alatt a nemzetiségek jelentős része azonosította magát a magyar állameszmével.*

A jelenvoltak mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták a kitűnő előadást, amely egy előadás röpke keretében mindazt el tudta mondani, ami ebben az egész magyarságot érdeklő kérdésben olyan fontos és lényeges. Idevonatkozó tanulmánya rövid idő mulva megjelenik a Revue de Hongrie c folyóiratban francia nyelven.

A rossz járda az esti órákban sok balesetet okoz a Bocskay-téren

A Bocskay téri és környékbeli lakosság körében általános a panasz, hogy a DMKE környékén a kikopott kövezet, a téglahiány folytán keletkezett gödrök sorozatos baleseteket okoznak. Szinte napirenden történnek kisebb-nagyobb sérülések, mivel ezen a részen a világítás is meglehetősen gyér és a sötétben könnyen történhetik baleset. Legutóbb, éppen tegnap este érte súlyos baleset *az egyik debreceni magasállású köztisztviselő hitvesét.* A sötétben a járdán támadt gödörben elesett az úriasszony, zúzott sebeket szenvedett és a közeli Meteor mozgószínháznál kötözték be és részesítették elsősegélyben.

A DMKE környéki járdák veszélyes voltára ezúton hívjuk fel az illetékesek figyelmét és kérjük intézkedésüket, még mielőtt súlyosabb szerencsétlenség történne. Fontos lenne, hogy az utcai világítás megszabott időpontjáig erősebben világítsák meg ezt a környéket, hogy ezáltal is kiküszöbölhetők legyenek a balesetek.

Négy debreceni lakost „fekete-vásárlás on" értek a csendőrök Ujfehértón

A tengeri kilóját 1.20 P-ért a kenyérlisztet 2.80 P-ért vásárolták

Tudomására jutott az újfehértói csendőrőrsnek, hogy a községbe naponta sokan érkeznek Debrecenből és „feketén" vásárolnak a lakosságtól élelmiszereket. Azt is kinyomozta a csendőrség, hogy az ilyen módon élelmiszerekkel megrakodott debrecei vásárlók óvatosságból nem Ujfehértón ülnek vonatra, hanem a községhez 5—6 kilométernyire fekvő kisállomáson szállnak fel azok, akik az összevásárolt árukkal mennek haza.

A csendőrök tegnap nagyarányú razziát tartottak az újfehértói kisállomásnál vonatra szálló utasok között és egyetlen razzia alkalmával *négy debreceni, két püspökladányi lakost értek tetten.* Egyikük saját részére kukoricát vásárolt. Húsz kilogramm szemes tengerit vett *1.20 pengőért kilogrammonként, de vett kenyérlisztet is 2.80 pengőért kilóját.* Egy debreceni asszonynál kenyérlisztet találtak 15 kilónyit, amit szintén 2.80 pengőért vett kilónként. Másik asszonynál 8 kiló lisztet találtak, amihez hasonló körülmények között jutott, míg a negyedik debreceni lakos 30 kg. burgonyát vett kilónként 30 filléres árban. A „feketén" vásárolt élelmiszereket a csendőrség elkobozta és kihallgatták a négy debreceni lakost, akik nem tudták megmondani azoknak az újfehértói lakosoknak a nevét, akiktől a tengerit, lisztet burgonyát vásárolták.

Földöntúli hatalom meséjével ötvenezer pengőt csalt ki

Szeged, febr 26. A szegedi rendőrség letartóztatta Kondász István szatymazi MÁV üzemi segédtisztet, mert — az ellene beérkezett feljelentés szerint — *szellemekkel való érintkezés meséjével évek hosszú során át összesen 50.000 pengőt csalt ki egy félrevezetett egyszerű szegedi favároscsalád tagjaitól. Annyira hatalmában tartotta a családot földöntúli hatalmának meséjével, hogy a család tagjai nem tudtak a bábona alól szabadulni.* A család egyik tagját, ifjabb Gera Jánost teljesen kiforgatta vagyonából

Az eljárás Kondász István ellen most ifj Gera János feljelentésére megindult. A rendőrségi kihallgatás után az ügyészség Kondász Istvánt letartóztatta.

Telefonon hallgatta ki a budapesti rendőrség a Hajdúböszörményben fogvatartott kalapácsos rablógyilkost

A tettestársa is kézrekerült Dombrádon

A „Debreczen" beszámolt arról, hogy a budapesti Kender-utcai kalapácsos rablógyilkosság egyik gyanusítottját, **Kerekes György 20 éves hentessegédet Hajdúböszörményben elfogta a rendőrség.** Szinte egyidejűleg került kézre Dombrád községben özvegy Szőke Istvánné 63 éves budapesti mosónő másik gyilkosa, **Tarász István** 22 éves alkalmi munkás.

Kerekes György a mosónő egyik albérlője volt, barátjával együtt távoztak a rablógyilkosság után a Kender-utcai lakásból s magukkal vittek két bőröndöt is, valószínűleg ruhaneműekkel teletömve. A gyanu így rögtön rájuk irányult és a főkapitányság országos körözést rendelt el a kalapácsos rablógyilkosok tartózkodási helyének megállapítására.

Igen érdekes módon állapították meg Kerekes György tartózkodási helyét. A detektívek a bejelentőhivatalból kikutatták, hogy Kerekes György Erdély felszabadulása után Szilágycsehiből érkezett a fővárosba. Megállapították ugyan csak a bejelentőhivatal adatai nyomán a Budapesten tartózkodó összes szilágycsehi illetőségűeket és megtudták, hogy Kerekes Györgynek hol van az országban rokonsága.

Feltehető volt ugyanis, hogy a hentessegéd a gyilkosság elkövetése után valamelyik rokonánál rejtőzködik. Kiderült, hogy Kerekes Györgynek az ország nyolc különböző községében vannak rokonai. A községek hatóságait értesítették, közölték velük Kerekes személyleírását.

Csütörtökön délután Hajdúböszörményben elfogta a rendőrség Kerekes Györgyöt, aki az ottlakó nagybátyját kereste fel. Dr Juhász József rendőrtanácsos telefonon kihallgatta a Hajdúböszörményben letartóztatott Kerekest a rablógyilkosság részleteiről. Kerekes elmondotta, hogy a bűncselekményt egy fiatal barátjával együtt követte el, akivel együtt utazott Nyiregyházáig. Ott elváltak és nem tudja, hol tartózkodik.

A Kerekes György ruhájában talált noteszben megtaláltak egy feljegyzést Ez a feljegyzés a tettestárs, Tarász István nevét tartalmazta. A budapesti főkapitányság a bűnügyi nyilvántartóban megtalálta Tarász többszörösen rovottmultú olvaj adatait. Tarász Dombrádon született, ahova keskenynyomtávú vasút vezet. Mivel Kerekes vallomásában közölte, hogy barátja keskenynyomtávú vasúton utazott tovább Nyiregyházáról a detektívek tisztában voltak vele, hogy Tarász Dombrádon bujkál. Telefonáltak a csendőrsnek és pénteken reggel 9 órakor a csendőrség már jelentette, hogy Tarász Istvánt apjának vendéglőjében megtalálták és elfogták.

Hajdúböszörményben Kerekes holmijai között megtalálták a meggyilkolt mosónő lakásáról elrabolt ruhaneműekkel teletömött bőröndöt, míg a másik bőröndöt a dombrádi csendőrök lelték meg Tarász rejtekhelyén. A két rablógyilkost a detektívek Budapestre vitték.

Nagy érdeklődés a biztositási elbeszélés-pályázat iránt

Mint ismeretes, a BIOSz jutalompályázatot hirdetett népszerűen megírt elbeszélésekre, amelyek mesejükkel és stilusukkal kiválóan alkalmasak arra, hogy meggyőzzék az olvasót a biztosítás megkötésének szükségességéről. A pályázat határideje március 31-én jár le, de már eddig is sokszáz elbeszélés érkezett a BIOSz elnökségéhez. A beérkezett pályaművek elbirálása folyamatban van. Ennek során kitünik, hogy a pályázók egy része tévesen értelmezte a felhívást és a különben érdekes elbeszélésekben inkább a módszereket közölték, amelyekkel az ügynökök a feleket a biztosítás megkötésére megnyerték, noha a BIOSz elnökségének az volt a szándéka, hogy a pályázók azokat az életből vett eseteket irják meg, amelyek a biztositott feleket a biztositás megkötésére indították. Elsősorban az ilyen irányú pályaművek részesülnek majd jutalomban. Az elbeszélespályázat feltételei a Biztositó Intézetek Országos Szövetségénél, Budapest, V. Deák Ferenc utca 16—18. postai megkeresésre rendelkezésre állnak.

NEUMANN CIPŐÜZLET
a SVETITS palotában március hónapban megszűnik. Berendezés olcsón ELADÓ

Hírek Horvátországból

Zágráb, febr. 26. (MTI) Hivatalos jelentés szerint az olasz horvát és a német-horvát katonai alakulatok tovább folytatják Bosznia nyugati és északnyugati részének a partizánoktól való megtisztítását.

Ujabban Horvátország északnyugati részeiben is folyik a tisztogatas. *Itt a meglehetősen erős partizán-csapatoknak sok automata fegyverük, sőt még agyujuk is volt. Sikerült azonban őket heves küzdelemben szettörni és megsemmisiteni.*

Horvátországban *vasúti rendőrségi szolgálatot szerveztek meg*, amely most mind a vasútállomásokon, mind pedig a pályákon megkezdte működését. A vasúti rendőrség feladata a vasúti berendezések biztonsága felett való őrködés, *az utas- és áruforgalom zavartalan biztosítása* és a vasúton való csempészés és feketekereskedelem megakadályozása.

Január 15 óta a horvátországi divat- és textilüzletek zárva vannak és a pontokat tartalmazó könyvre sem adnak semmit.

Pénteken felhivás jelent meg a zágrabi divat- és ruhaneműkereskedések kirakataiban, mely szerint csak a nemzetgazdasági ügyi miniszterium iparügyi osztályának különleges irásbeli engedélye alapján szolgálható ki a vevő.

Magyar hősök

Hősi példájával jelentős mértékben járult hozzá csapataink sikeréhez a Selyevnoje mellett vívott harcokban Frigyes Nándor szakaszvezető.

1942 július 31-én a Don melletti Salyavnoje-nál néhány kötelékünk előretört, hogy kivesse állásaiból az ellenséget. — A támadó honvédkötelékek lendülete azonban az ellenséges állások előtt megtorpant, mert a bolsevisták igen erős aknavető és tüzérségi tűzzel árasztották el a terepet. Frigyes szakaszvezető ekkor gépfegyverével a géppuskásszázad arcvonala elé rohant és a legnehezebb ellenséges tűzben közelből vette tűz alá a bozótos tájon megbújt erős szovjetkötelékeket. — Ebben a küzdelemben meg is sebesült. Ennek ellenére sem engedte magát a sebesülthelyre vitetni, hanem az élen haladva ismét előre lendítette szakaszát, valamint a mögéje felzárkózott századot, amely így tovább folytatta a támadást.

— **A pesti hétfői lapok terjedelme és ára.** A kormány rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a Budapesten hétfőn reggel megjelenő politikai hetilapok, az úgynevezett hétfői lapok egy-egy számának oldalterjedelme a hat oldalt nem haladhatja meg, eladási ára pedig számonként 16 f.

— **A hosszantartó béhurutok, a vastagbél bántalmai és a végbél megbetegedései kezelésében** a régóta bevált, tisztán természetes **„Ferenc József"** keserűvíz — reggelenként éhgyomorra egy pohárral bevéve — sok esetben rendkívül jótevő hashajtó. Kérdezze meg orvosát!

Churchill elhagyta az ágyat

London, február 26. (Bud. Tud.) A **Churchill** egészségi állapotáról **kiadott** közlemény szerint az **angol** miniszterelnök állapota **annyira** javult, hogy csütörtökön **első** ízben elhagyhatta az ágyat és elszívhatta az első szivart.

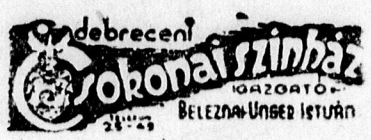

HETI MŰSOR:

Szombaton délután: **Violetta**, filléres helyárak.

Szombaton este: **Éva** A) bérlet

Vasárnap délután és este: **Éva.**

Hétfőn este: **Boninok kincse**, (Munkáselőadás).

Kedden este: **Éva.** C) bérlet.

Szerdán este: **Vén diófa.** Simor Erzsi vendégjátéka.

—oOo—

Vitéz Bánky Róbert a Tábori Színház új igazgatója

Vitéz Tolnay Andor tragikus halála következtében megürült a Tábori Színház igazgatói széke. A honvédvezérkar megbízásából **a Tábori Színház igazgatását vitéz Bánky Róbert vette át s az** új igazgató már meg is kezdte a szervezkedést. A Tábori Színház legközelebb **frontra** induló csoportjához **Fedák Sári is jelentkezett, úgyhogy a legközelebbi csoporttal ő is kiutazik a frontra.**

—oOo—

FILM

ÓPIUMKERINGŐ. Bemutató a Hungária filmszínházban. Érdekes művészszerelem a témája az **Ópiumkeringő című filmujdonságnak. Öt régi barát, akik diákkorukban egymás** támogatására vérszerződést kötöttek, érettségi találkozót tartanak. Véletlen folytán kerül az öt barát közé a híres énekesnő, aki iránt a barátok lángra lobbannak. Változatos események során az énekesnő és öt barát egyike, a zord kritikus egymásra talál. Karády Katalin az énekesnő szerepében sokoldalú játékkészséget mutat. Énekslágere sajátságos Karády-szám, mit mélytüzü szenvedélyyel énekel. Jávor Pál férfia, markáns színekkel mintázza a kritikus szerepét. Petrovich, Baksa, Soós, Gregus és Palóczy élvezetes játékkészséggel, színes keretet adnak. A felvételek művészi szinten állanak.

Csokonai Színház

Szombaton délután 15-ször:

VIOLETTA

Filléres helyarakkal!

Szombaton este A) bérletben

Éva

Lehár gyönyörű zenéju nagyoperettje!

Tánciskolák

* **Schaff tánciskolájában**, a Koronában ma délután félnégytől gazdaifjaknak, félke főtől iparosifjaknak össztánc.

* **Új táctanfolyam** kezdete március elsején a volt Bartalis táncískolában.

— **Nyolc hindut halálraitéltek az angol hatóságok,** mert Gandhi letartóztatásakor kitört zavargások idején meggyilkoltak egy kanadai tisztet.

Nagyszerű elméleti tudásról tettek bizonyságot a kísérleti konyha VI. tanfolyamának hallgatói

A Debreceni Kísérleti Konyha VI. tanfolyamának hallgatói mult heti bemutatójukon teljes sikert arattak a korszerű magyar konyhán előállított vitamindús, ízletes, finom ételekkel. A tanfolyam hallgatói ötheti gyakorlati és elméleti oktatás után tegnap délután ünnepélyes keretek között tartották meg záróvizsgájukat. A vizsgán bebizonyították, hogy a sütés-főzés művészetében elméletileg is teljesen otthon vannak s hogy mindent határozott céllal, öntudatosan végeznek. A jelenlévő nagyszámú hallgatóság élén ott volt dr. *Balla* Bertalan főjegyző és dr. *Vigh* Gyula közellátási felügyelő.

A Hiszekegy elmondása után dr. *Vigh* Gyula közvetlen szavakkal üdvözölte dr. Balla Bertalant, özv. **Pápay Mihályné**t, a tanfolyam lelkes vezetőjét, a hallgatókat és az összes megjelenteket és a vizsgát megnyitotta.

Özv. *Pápay* Mihályné rövid bevezető szavak után megkezdte a hallgatók vizsgáztatását. Az első felelő, *Székely* Irén megkapóan közvetlen szavakkal számolt be személyes élményeiről és tapasztalatairól a Kísérleti Konyhával kapcsolatban. — *Én, mint tanítónő egyenesen azzal a céllal jöttem Kisújszállásról Debrecenbe, hogy ezen a tanfolyamon résztvegyek* — mondotta. — *Tisztában vagyok* azzal, hogy növendékeimet csak akkor tudom majd helyesen nevelni és oktatni a háztartási és gazdasági ismeretekre, ha előbb személyesen győződöm meg a mai helyzetnek megfelelő korszerű újításokról. *A cél az, hogy szűkös viszonyok között is megelégedetté tudjuk tenni az embereket.*

Ezután a tanfolyam résztvevői egymás után tettek bizonyságot kifogástalan szakszerű tudásukról. *Nemcsak az egyes ételek pontos elkészítési módját mondták el, hanem minden egyes alkalommal rámutattak a bennük rejlő tápanyag jelentőségére.* Ügyes tanácsokat, fogásokat árultak el, amelyek elsajátításával könnyebben, gyorsabban és táplálóbb módon készíthetik el az egyes ételeket.

A nagy tetszéssel hallgatott vizsga végén dr. Balla Bertalan főjegyző intézett melegbangú beszédet a jelenlévőkhöz. Hangoztatta, hogy a most elhangzott vizsga méltó folytatása volt az egy héttel ezelőtti bemutatónak. Szólott a mai modern konyhaművészet fejlettségéről, bonyolultságáról s ezt az ősrégi állapotokkal hasonlította össze.

— Ma az élelmiszertermelés is a honvédelem szolgálatában áll — mondta többek között. A megváltozott körülmények sok megtakarítást tesznek szükségessé. *Az igazi magyar háziasszony azonban, aki nem idegenkedik a korkívánta újításoktól, mindig megóvja a magyar konyhát attól, hogy egyoldalúvá, unalmassá váljék. A Kísérleti Konyha nagyszerűen valósította meg azt a feladatot, hogy új anyagok bevonásával számtalan új ételt kísérletezett ki, sokszor minden várakozáson felüli eredménnyel. Természetesen a mai háborúban luxusetkezésről nem lehet szó, de a sütés-főzés változatossá tételére minden időben gondot kell fordítani.*

Dr. Balla Bertalan ezután hálás köszönetet mondott a tanfolyam vezetőjének, özv. *Pápay* Mihálynénak, aki annyi türelemmel, gonddal, nagy szaktudással és szeretettel foglalkozott e tanfolyam résztvevőivel is. Köszönetet mondott a hallgatóknak is szép munkájukért.

Dr *Vigh* Gyula a közellátásügyi minisztérium nevében szintén köszönetet mondott mindazoknak, akik ezt a nagyszerű vizsgaeredményt biztosították. Hangoztatta, hogy a szerzett tapasztalatokkal nemcsak egyéni, de nemzeti célokat is szolgálnak.

A tanfolyam résztvevői nevében *Póta* Rózsi mondott köszönő szavakat. — Arra törekszünk, hogy elérjük az eredeti célt, hogy *nemzetünknek okszerűen táplált, a természet rejtett kincseivel felnőtt fiatalokat nevelhessünk* — mondta. Köszönetet mondott a főispánnak, polgármesternek, az összes hivatali vezetőknek s legközelebbről özv. Pápay Mihálynénak.

Ezután a *vizsgázottaknak kiosztották az igazolványt.* Névsoruk a következő: Gönczy Józsefné, Gönczy Henriette, Póta Rózsi, dr. Elek Imréné, Karsay Gusztávné, dr. Csák Sándorné, Valló Antalné, dr. Varga Jenőné, Kiss Anci, Székely Irén, Ludmán Margit, Zékány Mihályné, Szemes Károlyné, Szemes Anni, Szentpétery Józsefné, Kiss Imréné, Kiss Ferencné, Csire Margit és Nigrédy Jánosné.

A Kísérleti Konyha iránt való rendkívül nagy érdeklődésre jellemző, hogy a következő tanfolyamra — mely hétfőn délután 3 órakor kezdődik a Rothermere utca 8. szám alatt — néhány óra alatt anyian jelentkeztek, hogy a létszám máris betelt.

Az egyetemi egyházkörzet tanácsülése

Most tartotta az egyetemi ref. egyházkörzet félévi tanácsülését. Dr **Bacsó Jenő** gondnok megnyitó szavai után **Lábos Béláné** és dr **Hajdú László** új tanácsosok letétek esküt. **Szenes László** körzetvezető lelkész beszámolt az időközi fontosabb körzeti eseményekről s a nőszövetség rendkívül nagyjelentőségű munkájáról. Részletesen kifejtette az értelmiségi férfiak összegyűjtésével kapcsolatos fáradozások elérhető célját s rendszerezte e gyűlések gazdag tapasztalatait. Nagy érdeklődést keltett a lezárt 1942. év néhány statisztikai adata: a templomi istentiszteleteken, bibliaórákon, stb. kívül még **több mint két és fél ezer körtermi istentiszteletet tartottak.** Körülbelül 300 alkalommal osztottak úrvacsorát egy év alatt a betegek között. Az utóbbiak érdekében 457 ügydarabot intézett el a lelkészi hivatal. **Körülbelül 30.000 alkalommal végeztek személyes beszélgetést betegekkel.** A gyülekezet megszervezés céljából a lelkész állandóan látogatja a körzet előtte még ismeretlen családjait: pontos adatokat közölt e tevékenységéről is stb. Úrasztali felszerelést adományoztak dr **Vargha Zsigmond** és felesége, **Szabó József** és felesége, dr **Harsányi Imréné** és **Papp Jánosné.** Olvasnivalót küldöttek a klinikai betegek számára D. dr Révész Imre, Sesztina Nagybákay Jenő, Tomcsányi Gáborné, özv. dr Borbély Kálmánné, Ericz Ottilia, Szabó Judit, dr Hoffer András, Kántor Nóra, Alacs Dániel, Kárpáti Elemér és dr Trocsányi Béla.

Felker János pénztáros bejelentette, hogy a számadásokat az illetékes bizottság átvizsgálta s rendben találta. A szokatlanul magas összeget felmutató bevételi oldal lelkesedést váltott ki a jelenlevő tanácsosokból. Ez annál csodálatosabb, mivel az egyházkörzet lélekszám dolgában alig harmadrésze az egyházrészek átlagos létszámának s lehetősebb tagjainak jórésze még mindig a régi Péterfia-utcai egyházrész munkáját támogatja áldozatos filléreivel. **Szabó Miklós** kifejtette, hogy ilyen kedvező pénztári mérlegről debreceni viszonylatban még nem hallott s az áldozatkészség e szép fellendítését jórészben az egyházkörzet fiatal lelkészének fáradhatatlan agilitásával és hozzáértésével magyarázza. Tudomásul vette ezután a tanács, hogy a szociális munkákra szükséges fedezet, továbbá az egész évre előre megvásárolt nagymennyiségű vallásos hitmélyítő irat árának kifizetése után mintegy 1200 pengő készpénz maradt még meg a többezerpengős költségvetés maradványaképpen. Ennek elhelyezéséről döntött most a tanács nagy körültekintéssel. A havi megajánlásokat befizetők valóban bizonyosak lehetnek abban, hogy minden befizetett fillér Isten dicsőségét szolgáló célra fordíttatott. Még néhány bizalmas jellegű ügy érdekfeszítő letárgyalása után a tanácsülés véget ért.

ZÁGON ISTVÁN ÍRJA:

ROSSZINDULATÚ TÁRGYAK

Anélkül, hogy a következendőkkel a babonás miszticizmus ingoványos talajára óhajtanék elkalandozni, mégis le kell szögeznem azt a tapasztalati meggyőződésemet, hogy vannak bizonyos tárgyak, amelyek az ember iránt olyan kaján és csökönyös rosszindulattal viseltetnek, amilyenre a legelvetemedettebb lelkes lények sem képesek.

Ebbeli álláspontomnak már több ízben kifejezést is adtam lapunk hasábjain, amidőn megemlékeztem a magát begombolni nem engedő gallérról, a mindent, csak meggyulladni nem kívánó öngyujtóról, a makacs ravaszsággal el-eltünedező kulcscsomóról és a megszelidíthetetlen töltőtollról, amely fogni nem akar, de a nehezen kiizzadt gratulálólevél legvégére egy hatalmas pocát ejteni mindenkor kész. Mai kis elmetáncoltatásom célja azonban sokkal messzebbmenő.

Ki kell jelentenem, hogy az említetteken kivul még egész legióia leselkedik ránk a rosszindulatú tárgyaknak a mindennapi használatban, lépten-nyomon csapdát állítva amugy is erős igénybevett idegeinknek.

Hogy csak a saját rosszindulatú tágyaimról számoljak be: Itt van például a **zsebórám.** Ez a sötét és mindenre képes holmi, melyet a fenevadak mintájára csak fenetárgynak nevezhetek, állandóan siet; de sona nem vagyok képes kiszámítani, hogy mennyit. Egyik napon két percet, másik nap ötöt, és amikor feltornázta magát húsz és huszonöt perenyisietés közé, akkor egy kicsit visz szakésik, úgy hogy ha arra számítok: na még pontosan odaérek hiszen tegnap egy fél órát sietett akkor kisül, hogy szó sincs róla, ma csak hét percet siet.

Már kinyitottam hátul és megigazítottam azt a kis késleltetőjét. Másnap még jobban sietett. Akkor dühös lettem és a sietős oldalra igazítottam hogy — mondok — hátha csak azért is késni fog? Erre még jobbannál is jobban sietett.

Óráshoz küldtem beszabályozni Nála napokig pillanatnyi pontossággal működött. Hazahoztam: jobban sietett, mint valaha. Úgy, hogy a végén belenyugodtam a változhatatlanba. Rá-ránézek ugyan néha, de csak azért, hogy megtudjam állapitani, hogy hány óra nincs. Mert az én órámnál csak egy bizonyos. Az, hogy akármennyi óra lehet, csak annyi nem, amennyit ő mutat.

Második számú ilyen rosszindulatú tárgy az életemben a csokorra kötendő u. n. **slipsz-nyakkendő.** Vagy a jobbik szára sikerül kétszer olyan hosszúra mint a bal, vagy megfordítva és ha netán véletlenül mindkét szár egyforma hosszú, akkor mérget vehetek rá, hogy az egész olyan ferdén áll, mint a pisai ferde torony. De nemcsak akkor, ha én kötöm meg. Már megpróbáltam mással köttetni. Amikor megkötötték még olyan egyenes volt, mint egy sudár jegyenye. Megnéztem egy félóra mulva: olyan sreg lett, mint egy mértani ábrán az átló.. Már többször arra a gondolatra jutottam, hogy mi után a csokornyakkendő egyenes voltát a fejjel alkotott derékszög határozza meg: nem lehetséges-e hogy talán nem is a nyakkendőt kell ferde, hanem a fejem.

Felsőkabátom akasztója. Bedugom: kibujik. Ujra bedugom még jobban kibujik. Mérgemben leakarom szakítani: nem szakad. De ha nem akarom leszakítani, csak feiakasztom rá a kabátomat, akkor nyomban leszakad.

Félcipőm nyelve. Reggel beigazítom a középre, ránézek egy félóra mulva: ismeretlen helyre távozott.

Ceruzahegyező. Hegyezi a ceruzámat, hegyezgeti, mikor már majdnem meghegyezte volna, akkor az egész negyet letöri.

Cigaretta. Munka közben a számban tartom s szívom. Ennek ellenére hatszor kialszik. De, ha közben a telefonhoz hivnak letesz em a hamutartó szélére, — akkor, mire visszajövök nem csak csonkig égett, hanem közben leesett a hamutartóról és családom legnagyobb örömére az asztalb a is igen csinos lyukat égetett.

Szinházi ruhatári jegy. Bal külső kabátzsebembe teszem és előadás után kétségbeesetten keresem ugyanott: nem találom. — Két hét mulva véletlenül benyulok a jobb felső mellényzsebembe ott találom.

Asztalláb Rövidebb mint a többi Alápockolom, hosszabb mint a többi. Lassankint kiszedem alóla a hosszabbítást, erre kisül, hogy nem is az a láb volt rövidebb, mint a többi, hanem egy másik.

Végül itt volna, amiből élek: a humorom. Olyankor, amikor nincs rá szükségem: a legmulatságosabb dolgok jutnak eszembe. De ilyenkor, amikor cikket irok.. Na, beszéljünk másról, jó?

Villamoskalauznők balesete

Szunyogh Anna 22 éves HEV villamoskalauznő. Dugovits Titusz utca 7. szám alatti lakos tegnap szolgálat közben megbotlott a villamoskocsiban és olyan szerencsétlenül esett el, hogy zúzott sebeket szenvedett. — Özv. Czirják Józsefné 21 éves villamoskalauznő, Sámsoni ut 13. sz. alatti lakosnak pedig a villamoskocsi ajtaja odacsipte kezét és két ujján roncsolt sebet szenvedett. Mindkét sérültet a mentők részesitették elsősegélyben.

Akusztikai kísérlet az egyetemi templomban

A debreceni egyetemi templom akusztikája ellen már több panasz hangzott el. Az illetékes körök e panaszokat felülvizsgálták *s úgy találták, hogy az egyetemi templom jelenlegi akusztikája nem tekinthető végleges állapotnak.*

A tegnapi napon szakértő bizottság előtt gondosan előkészített kísérletet hajtottak végre. Azokat a felületeket, amelyek gyanusak voltak a visszhang képződés szempontjából, szőnyegekkel és drapériával befedték. Az eredmény minden várakozást felülmult. *Az ilyen módon előkészített templomban a legtisztábban lehetett érteni a szószékről végzett próbaolvasást.*

Most már csupán az a kérdés, hogy megfelelő fedezetet találjanak e pótmunka elvégzésére. Értesülésünk szerint a szükséges összeg elenyészően kevés ahhoz képest, amit a templom megépítésére fordítottak s minden remény meg van arra, hogy e pótmunkával befejezik a templom építkezését.

Az egyetemi templom alakja annyira újszerű, hogy előre nem lehetett kiszámítani a rendkivül bonyolult akusztikai viszonyokat. Ezt még a leggondosabban megépített studióknál is utólag szokták manapság szabályozni. Épen ezért a templom is csak a munkák elvégzése után tekinthető majd véglegesen befejezettnek.

Megölte részeges, dorbézoló apját egy hotinkai gazdálkodó

Az apagyilkos felesége megőrült és három gyermekét a kútba dobta — A debreceni tábla tízévi fegyházra ítélte el a gyilkost

Megdöbbentő bűnügyben tartott tárgyalást a debreceni tábla. *Hotya* Illés 25 éves hotinkai gazdálkodó került a tábla elé apagyilkosság miatt. A vád szerint a fiatal gazda tavaly szeptember 20-án estefelé *apját szívenlőtte, majd fejét egy fejszecsapással összetörte.*

A máramarossziget törvényszék előtt tartott tárgyaláson először rögtönbíráskodás alapján akartak ítélkezni, de nem látták tisztázva a jogos önvédelem kérdését és így rendes bíróság elé utalták az ügyet.

A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy *Hotya Péter igen garázda, durvalelkű ember volt, aki részegeskedett, szeretőket tartott és családjával kegyetlenül bánt.* Feleségét is ütötte-verte. A gyilkosság napján is éjszakai tivornyázás után részegen ért haza és feleségével veszekedni kezdett, arculverte, majd rugdosta. *Hotya* Illés, aki feleségével és három gyermekével az apja házában lakott, az anyja segítségére sietett, amikor meghallotta a sírást. *A durva apa fejszét ragadott, amikor meglátta feléje közeledő fiát.* Egymásnak rohantak, a fiú elkapta a fejszét apja kezéből. dulakodás közben a tornácra került apjával, majd az udvarra és ott is dulakodtak, hogy kinek kezében maradjon a fejsze. Az öreg az udvaron kicsavarta a fejsze nyelét fia kezéből. A fiú, mint saját maga mondotta, *előkapta az apja zsebéből dulakodás közben földre esett pisztolyt és szívenlőtte apját. A földön elterülő emberre a fejszével is mért még egy halálos ütést és összezúzta a fejét.*

A holttestet a tornácra cipelte, lefektette az ágyra és letakarta. A gyilkosságnak nem volt szemtanuja, mert anyja, felesége és három gyermeke elmenekültek a házból a tengerifóldre a verékedés kezdetén. A házban egyedül a magával tehetetlen 85 éves nagyapa maradt.

Hotya Illés a gyilkosság után a kocsmába ment és ott italozott, majd órák múlva hazatérve, apja kocsisának elmondotta a történteket és ráparancsolt, hogy segítsen a holttestet szekérre tenni. *Kivittek Hotya Péter holttestét a brébi határba és az erdőben elrejtették.*

A holttestet másnap a falubeliek megtalálták és a csendőrök hamarosan kinyomozták, hogy ki a gyilkos.

Hotya Illés letartóztatása után felesége megőrült, három kis gyermekét bedobálta a mély kútba és utánuk ugrott. A gyermekeket már nem tudták élve kimenteni, csak az anyát, akit elmegyógyintézetben helyeztek el.

A törvényszék szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek Hotya Illést és elítélte 15 évi fegyházra. Súlyosbító körülménynek vették, hogy *nem menekült el a durva, garázda apja elől, mint azt a családja tette, hanem rátámadt és akkor is bántalmazta, amikor az már meghalt.*

Enyhítő körülményként mérlegelték, hogy a fiut nagyon elkeserítette apjának botrányos viselkedése, anyjának sietett segítségére és hogy a támadást az apa kezdte meg, amikor fejszét emelt fiára. Azt is enyhítő körülményként vették, hogy az apagyilkos, aki már gyermekkora óta tanuja volt apja durva viselkedésének, látta a gyakran megismétlődő veszekedéseket a szülők között, maga is eldurvult és nem mérlegelte cselekményének súlyát.

A debreceni tábla az enyhítő körülmények figyelembevételével megváltoztatta a törvényszék ítéletét és 10 évi fegyházra szállította le a büntetést. Az ítélet nem jogerős.

Nem hallgathatjuk el a valóságot

(*) A múlt év október elsején városunkban új üzlet nyilt. A kitűnő helyen levő, elsőrangú árúkat árúsító céget csakhamar, mint a debreceni úriközönség kedvelt bevásárlási helyét emlegették. Az üzlettulajdonos, a fiatal debreceni iparostársadalom egyik legértékesebb tagja, aki kiváló szaktudását hosszú éveken keresztül Magyarországon kivül is számtalan divatvárosban gyarapította és finom ízlésével saját remek szabású munkáival a legkényesebb igényeket is tökéletesen kielégítette.

Az elegáns, művészi izlésre valló kirakat előtt mondotta az üzlet egyik vásárlója, aki azóta, hogy az első ruhát elkészíttette, a világért sem menne másfele:

— A megbizhatóság jellemzi ezt az üzletet — mondotta lelkesedve. — A vevo azzal a nyugodt érzéssel lép be, hogy az üzlettulajdonosa a legjobbat a legmegfelelőbbet fogja számára ajánlani. Azt, ami egyéniségének megfelel, ami a legizlésesebb. — Ezt annál könnyebben megteheti mert hatalmas választék van üzletében, rengeteg szép és jó minőségü szövet, kész ruhák, kabátok — melyek ugyanolyan kivitelüek mint a rendelésre készülők —, pompás kalapok, finom nyakkendők, elegáns házikabátok minden a legjobb minőségben, a legfinomabb kivitelben. Izléses nyaksálak, remek ballon kabátok és prima kötött árúk. Cipő kivételével mindent megtalál itt az ember, amire úridivat cikkben szüksége van. Méret után modern szép szabásu ruhák készülnek a KEC-cég háziszabóságában Kiss Sándor művésze szakmájának, aki fővárosi színvonalú, elsőrangú izléssel dolgozik. S bár állandóan elhalmozzák megrendelésekkel, pontos a rendelések teljesítésében.

Jóleső érzéssel hallgattuk egy fiatal magyar kereskedőről ezt a meleghangú elismerést, mely a legjobban bizonyítja, hogy az új kereskedőgeneráció mennyi igaz értéket hozott és milyen komoly céltudatos munkát végez. Ferenc József úton az Alföldi palotában levő Kiss úridivat üzlet alig öt hónap alatt megnyerte a debreceni vásárlóközönség bizalmát, rokonszenvét és mikor elkisértük a nyilatkozó vásárlót az üzletbe, személyesen is meggyőződtünk arról a komoly, lelkiismeretes munkáról, mely egy szempontot tart szemelőtt: a közönség legmesszebbmenő kiszolgálását.

Egy debreceni úrilány szép sikere Budapesten

Ujvárosi *Sallay* Margit a budapesti Zeneművészeti Főiskola utolsó éves operatanszakos növendéke, a Főiskola rendezésében e héten, hétfőn a II-ik operaesten lépett fel fényes közönség előtt, mely a termet zsúfolasig megtöltötte. Az énekszámot a fővárosi lapok élenken tárgyalták s ez úton a „Magyar Nemzet" febr. 24-i számából idézzük az idevonatkozó kritikát:

„A Zeneművészeti Főiskola II. operai estje hétfőn hangzott el az intézet kistermében. Legfelszabadultabb teljesítmény a muzsikálisan is legjobb hangban friss és könnyed biztonságú *Sallay* Margit Gildája. Maleczky Bianka szép staccato és hajlékony koloratur technikával ékes növendéke fejlődése elé, ha fizikailag megerősödik, várakozással tekintünk."

A kis „művésznő", aki egyébként az ismert debreceni úri család tagja, f évben júniusban már, mint műveszi diplomával ellátott operaénekesnő végzi is pályáját. Természetesen ez elé a család s a kiterjedt rokonság tekint elsősorban várakozással.

Jól eső érzés, hogy egy Debrecenből elindult úrilány Budapesten is megalija helyét s dicsőséget szerez szülővárosának s az iskolának, amelyből kikerült a debreceni zeneiskolának s volt tanárának: G. Hoor Tempis Erzsébet művésznőnek.

Megoldották a ruhamosás nehéz kérdését a Textilin szappananyaggal

Az egyetemen és a vegytisztítóban kipróbálták, nagyszerűen bevált — Közellátási szelvényre félkiló kapható

A háziasszonyok, különösen a kisgyermekes anyák a legnagyobb örömmel fogadták azt a hírt, hogy kipróbált, kitűnő szappan-anyagot kapnak a városi közellátási hivatal rendelkezése alapján. Az új mosószer, mely csakhamar nagyon ismert lesz „Textilin" névvel kerül forgalomba, tehát elsősorban ruhatisztításra szolgál. Ez az első eset, amikor a közellátási szelvényeknek a közönség hasznát látja. A szelvény jól indul, mert olyan cikket adnak érte, amelyre valoban nagy szükség van. Havonként félkiló a fejadag.

A Textilint két mértékadó helyen próbálták ki: az egyetemen, ahol azt a véleményt adták: „...majdnem olyan értékü, mint a rendes mosószappan". Próbamosásokat végeztek orvosi köpenyeken és betegek fehérneműin. Az egyetem bizonyítványa szerint az eredmény meglepően jó, a ruhaneműek szép fehérek, tiszták, mosás után szagtalanok. Kifogástalan anyag a Textilin.

A Vegykisérleti Állomás megvizsgálta, szakvéleménye szerint „a ruhára ártalmas anyagokat nem tartalmaz", klór vagy eféle ruhapusztító nincs benne.

Megkérdeztük Hrabéczy Zoltán vegytisztító üzemét, mely érdekes módon próbálta ki olyan fehérneműkön, amelyek már háromszor „fertőtlenítő-ben voltak, tehát a szennyeződés valósággal beléjük„ égett". Hrabéczy a Textilin-nel történt mosás után kijelentette:

— A Textilin nagyszerűen oldja a piszkot, megfelelő kezelés mellett elsőrangú mosószer, mely a mosószappant kitűnően helyettesiti. A helyes mosóeljárás Textilinnel a következő: a ruhát egy éjszakán át hideg vízben áztatjuk, aztán kicsavarjuk. Meleg vízbe a a Textilinből annyit teszünk, míg a habzást elérjük. Kézzel átdörzsöljük a ruhákat, a piszok már ekkor kijön belőle. — Kicsavarjuk a léből és a ruhákat fővőlébe tesszük. Ekkor már csak feleannyi Textilint teszünk bele, mint előbb a dörzsöléshez használtunk. Utána rendes tisztálás langyos vízzel és háromszor váltott hideg vízzel. Az eredmény gyönyörü tiszta ruha.

A Közellátási Felügyelőség és a Városi Közélelmezési Hivatal minden elismerést megérdemel, amiért ezekben a járványos időkben a közönséget a kevés szappan mellett elsőrangú, kipróbált, vegyvizsgált mosószerrel ajándékozza meg igazán olcsó áron. A Textilint a rendes egységes szappanon felül osztják ki, havi félkilót fejenként, március 1-től. Minden kijelölt szappankereskedőnél az első számú közellátási szelvény tizenöt napon belül beváltható.

Dr Czeglédy Sándor és dr Pass László a nevelési kérdésekről

Tegnap délután nagy érdeklődés mellett folytatódott a MANSz Anyák Iskolája. Dr. *Czeglédy* Sándor egyetemi tanár és dr. Pass László evangélikus esperes voltak az előadók.

Dr. *Czeglédy* Sándor a családban folyó vallásos nevelésről beszélt. Hangoztatta, hogy a ma legnagyobb betegsége az *elvilágiasodás.* Kultúránk, amely a keresztyén elveken épül fel, válságba sodródik, ha elveti ezeket az alapokat. *Ha a holnapra akarunk készülni, vissza kell térnünk Krisztushoz.* Mivel pedig a gyermekkorban magunkba szivott hatások a legmaradandóbbak, a családban kell elmélyítenünk a vallásos nevelést. *A gyermeknek szüksége van a vallásos nevelésre.* Istenről, vallásról, erkölcsről való üzlönös sejteseit tudatos hitté kell nevelnünk. A családban tanulja a gyermek a közösségi érzést és a tekintélytiszteletet. *Tanitsuk igazmondásra a gyermeket,* tanitsuk meg engedelmeskedni. *Aki szüleinek nem engedelmeskedik, Istennek nem engedelmeskedik.* A nevelés középpontjában ne a gyermek, de Isten legyen. A nevelés eszközei a példaadas, az öntudatos ráhatás, az egyszerű imádságok, a mesék és a mi imádságaink gyermekeinkért legyenek.

A vallásos neveléssel érhetünk el csak egy új boldog Magyarországot, — fejezte be nagyértékü előadását dr. Czeglédy Sándor.

Dr. *Pass* Laszlo a *magyar nemzetnevelesről* beszélt, amelynek jelentős része a családban kell, hogy végbemenjen. Bevezetőben szólt a jelenleg dúlo háborúról, amelyben *az ellenség arra készül, hogy lehetetlenné tegye a vallásos nevelést.* Készülnünk kell nekünk is. A győzelmes háború után következő békére. A magyar jovő a legfontosabb s mi ez a jövő ha nem a gyermek!

— A nemzetnevelés célja tervszerű nevelési munka, magyarabb magyarrá, egységes munkaközösséggé forrasztja össze a nemzet tagjait.

— Mondhatnák: a nő a családi körhöz tapad egész lelkével, a maga külön világában, nem érdekli a politika. Igen, de a nemzetpolitika, amelybe tartozik a nemzetnevelés, a nőt is kell, hogy érdekelje. A nő a családban neveli a nemzetet. Mert a magyar édesanya jobb jövőt akar gyermekének, annak, aki neki a legdrágább. Akar is érte vállalni munkát, áldozatot.

— Gyermekeink jövője attól függ, milyen lesz az egész magyarság sorsa. S ezt a jövőt pedig meghatározza az az egységes szellem, amely az egész magyarságot el kell, hogy töltse. *A magyar anyák feladata, hogy az egységes magyar szellemet, az egészséges magyar lelkiséget, a magyar erkölcsöt a családban kialakítsák.*

A kitűnő előadóknak dr. vitéz Nábráczky Béláné, a MANSz kulturális szakosztályának elnök nője mondott köszönetet.

Az új nullás-liszt jegyszelvények beváltása

A most kibocsátott új liszt jegyek páratlan számú, tehát 201., 203., stb. számú szelvényire 40—40 dkg. nullás lisztet, vagy ha készlet van, 20 dkg. rizskását; a páros számú, tehát 202., 204., 206., stb. számú szelvényeire pedig 40 dkg. EB lisztet, vagy ha készlet van, 20 dkg. rizskását lehet vásárolni, illetve kell kiszolgáltatni. Polgármester.

Gyárvállalat keres

jól számoló, szépirású

tisztviselőnőt

Bérelszámolásban, OTI-ügyekben jártas előnyben. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Szorgalmas 88%" jeligére a kiadóba.

Debrecen és Szatmár kapcsolatai

Több izben hirt adtunk már arról, hogy a Csokonai Kör a Kölcsey Társaság meghivására vasárnap Szatmárnémetiben irodalmi előadást tart. Az irodalmi egyesületek szokásos udvariassági látogatásán messze kiemelkedik a Csokonai Kör vendégszereplése. Közismertek a két magyar város széleskörü kapcsolatai úgy a multban, mint a jelenben. Régebben a történelem eseményei kapcsolták össze a két várost, majd a debreceni Kollégiumban nevelkedett szatmári diákok mélyitették el ezeket a szálakat. Nem érdektelen megemliteni azt a tényt sem, hogy dr. Kölcsey Sándor debreceni polgármester szatmári származású és dr. Csóka László Szatmárnémeti jelenlegi polgármesterét Debrecenből hivták el erre a fontos tisztségre.

A Csokonai Kör mostani látogatása annak az állandó szellemi kapcsolatnak újrakezdését jelenti, amely a román megszállás alatt megszakadt az anyaország és Erdély, illetve Debrecen és Szatmár között. A Csokonai Kör irói a felszabadítás óta először hirdethetik a szatmári közönség előtt a magasabbrendü magyar közösségi gondolatot a debreceni szellemen át. Szabadon vallhatják és tudatosithatják, hogy ebben az országban a magyar fajé volt és lesz a vezető szerep minden korban és csak a magyar gondolat és a magyar munka építheti életképessé az országot.

A Csokonai Kör irói szombaton délben indulnak Szatmárra. Délután megtekintik a város nevezetességeit. Vasárnap délelőtt Baja Mihály prédikál a nemeti részi ref. templomban. Az ünnepi előadás délben 12 órai kezdettel lesz a színházban, a már ismertetett programmal.

Súlyos ítéletek légoltalmi kihágás miatt

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság ismét több egyént vont felelősségre légoltalmi kihágás miatt. D. Papp Menyhért rendőrtanácsos kihágási bíró az elsötétítési rendelkezések nem megfelelő végrehajtása miatt Klein Sámuelné, Hunyadi-utca 1. szám alatti lakost 100 pengő pénzbüntetésre, Szatmári József gazdálkodó, Vígkedvű Mihály-utca 39. sz. a. lakost 50 pengő pénzbüntetésre, özv. Horn Rezsőné szőnyegkereskedés tulajdonst, Batthyány-utca 2. szám alatti lakost 100 pengős pénzbüntetésre, ifj. Nagy Gyula cukrászsegéd, Péterfia-utca 48 sz. a. lakost kétnapi elzárásra. Piskolti József kifutó, K. Tóth-utca 12 szám alatti lakost pedig mert légoltalmi szolgálaton nem jelent meg, egynapi elzárásra ítélte.

Nyugodtan akar aludni?

Matracát, hencserét, rekamiéját, foteljét csináltassa **MANDEL kárpitossal**

Csapó utca 28. (második udvar). Kész hencserét raktáron

HIREK

DOLGOZIASS, HOGY DOLGOZHASS.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 27-én reggel 8 órától, március 6-án reggel 8 óráig: „Megváltó" Piac u. 18. telefon 14-64. — „Muraközy" Piac u. 722., telefon: 37-38. — „Boeskay" Cegléd u. 22., telefon 29-14. — „Csokonay" Mester u. 43., telefon: 10-15. — „Árpá fejedelem" Csapókert, Jánossy u. 44. szám.

Kelt Oroszország...

Irta: Nagy Viktor karp. c. őrv.

Messze vagyok messze,
Azért minden este
Gondolatban szárnyra kelve
Szülőt, testvért megölelve
Térek ismét vissza.

Gondolok én sokat rátok:
Szülők, testvérek s barátok,
Isten áldása szálljon rátok,
Akik otthon maradtatok
Es mi értünk imádkoztok.

Segítsen meg a jó Isten
Mihamarább haza innen,
Szülőt, testvért átkarolva
Csendes kicsiny otthonunkba
Oda térjünk ismét vissza.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Ferenczy Károly, délután 5 órakor Gáll Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Dancsházy Sándor, d. u. 5 órakor Tariska Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Dusicza Ferenc, délután 5 órakor Dusicza Ferenc. Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Vargha Balázs. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Kusztós Dénes, délután ½4 órakor Józsa László. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Balogh József Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor dr Czeglédy Sándor. Auguszta-szanatóriumban délelőtt ¼10 órakor Szenes László. Egyetemi klinikákon egész héten: Szenes László, Koncz Zoltán. Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Boros Dezső. Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Erdei Károly. Wolaffka-telepi Olvasókörben délután 3 órakor teológus. Tanyai istentiszteletek: Egyeken délelőtt órakor dr Papp Géza, Belsőcohaton délután 2 órakor dr Papp Géza. Pacon délelőtt ½11, Mézeshegyen délután 3 órakor Molnár Gyula, Szepes I. délelőtt 10 órakor vitéz Alföldy Ernő, Késélyszegen délelőtt 10 órakor, Elepen délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. Kishegyesen délelőtt 10 órakor Nagy Károly. Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal. Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Gyermekistentisztelet: Egyetemi templomban délelőtt ½9 órakor Szenes László. Révésztér 2. szám alatt délelőtt 10 órakor Tariska Zoltán. Árpád-téren délelőtt 9 órakor dr Erdei Mihály.

— **A római katolikus templomban** rendes vasárnapi miserend. A lelkészi beosztást vasárnapi számunkban közöljük.

Beszélgetés közben sósavval megmérgezte magát

Szankovits Károly 32 éves férfi, az Auguszta-szanatórium altisztje öngyilkossági szándékból 15 köbcentiméter sósavval megmérgezte magát.

A szerencsétlen ember *néhány társával volt együtt, beszélgettek. Egyszerre csak hirtelen elővett egy kétdecis üveget zsebéből és mielőtt bárki megakadályozhatta volna, felhajtotta annak tartalmát. A borzalmas hatású maró folyadék összeroncsolta Szankovits Károly torkát, száját, eszméletét vesztette és eszméletlen állapotban szállították a belgyógyászati klinikára. Életben maradására kevés remény van, mert a sósav légzőcsövét is összeégette és légzési zavarokkal küzd.*

A vizsgálat megindult az öngyilkossági kísérlet okának kiderítésére. Szankovits Károly az utolsó napokig jókedélyű, vidám ember volt, akinél semmi nem mutatta, hogy végzetes tettre készül.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet, prédikál dr Pass László. Délelőtt ½10 órakor evangélikus szórványistentisztelet Püspökladányban, Hajdúszoboszlón ½12 órakor. Prédikál Németh Sándor.

— **Ma van Bánáss László előadása.** Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga Debreceni Osztálya ma, szombaton délután 6 órai kezdettel a Déri Múzeum előadótermében tartja „A magyarság sorskérdései" c. előadássorozatának február havi előadását. Ezúttal dr Bánáss László debreceni prepost-plébános tart előadást „A nemzet jövője és a család" címmel. Szaval: Ujlaky Andrea. Közreműködik még a Szent László Dalegylet a köv. művekkel: Halmos L.: Harci dal. Berzsenyi: Fohászkodás. Kollventz R.: karnagy vegyeskari letétben. Belépő díj nincs.

— **Kállay miniszterelnök beszédét,** melyet a Baross Szövetség közgyűlésén tartott, az olasz lapok részletesen közlik, hangsúlyozva Magyarország harcát a bolsevizmus ellen.

— **Meghívó a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán** a Déri-múzeumban 1943 március 5-én, pénteken 5 órakor lefolyó előadó ülésére. Üléselnök: dr Borsos Nachnébel Ödön egyetemi ny. r. tanár. Előadást tart 5 órakor dr Kovács Ferenc egyetemi ny. r. tanár „Amit saját egészsége és a jövő nemzedék érdekében minden nőnek tudnia kell", 6 órakor dr Szondy György tanügyi főtanácsos „Az ifjúság remekírói" címen. Belépés díjtalan. Megjelenését kéri jóismerőseivel együtt, hazafias tisztelettel a rendezőbizottság elnöksége.

— **A mosószappan pótszer ára.** Tegnapi számunkban közöltük, hogy a közellátási szelvény 1. számú szelvényére március 1-től Textilszappan néven mosószappan anyagot osztanak ki. A textilszappan árát a kiskereskedők részére nem mint közöltük 2.50, hanem 2 pengő 15 fillérben, a fogyasztók részére 2 pengő 69 fillérben állapította meg a polgármester.

— **Drágán adott el** Kemény Lajos bánki gazdálkodó két mázsa tengerit és ezért a debreceni törvényszéken elítélték jogerősen 300 pengő pénzbüntetésre.

* **„Katonadolog" című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.**

* **Dr Naményi Gyuláné** Szentendrey Olga gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában március elsején tanfolyamkezdés. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasú kedvezmény. (Eng. 6475.) Telefon: húsz-hetvenhét. Batthyány 1.

* **Új tanfolyam kezdődik március 1-én a** Simai gyorsíró- gépíró- és szépíróiskolában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény Telefon 22-53 Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359 1941—42

— **A KIE** ma délután 6 órakor a Baltazár-teremben társadalmi teadélutánt rendez a KIE jótékony céljai javára.

— **Dr Kapros László városi ügyészségi gyakornokot** Szilassy László főispán városi II. osztályú közigazgatási fogalmazóvá helyetesítette be. Dr Kapros László előléptetése őszinte örömet keltett nemcsak kartársai körében, hanem a sportéletben is, ahol mint országosnevű atléta köztiszteletnek és közszeretetnek örvend. — Az ilyen módon megüresedett városi ügyészségi gyakornoki állásra a főispán dr Gáli László áll. napidíjast helyettesítette be.

— **A DEI (Debreceni Egyetemi Ifjúság) szellemi szolgálata** 1943 február 27-én, szombaton délután 5 órakor összejövet tart az Árpád B. E. helyiségében. Műsor: időszerű beszámoló, előadás „A fasizmus" címmel, utána vita, végül népdaléneklés. Érdeklődőket szívesen látunk.

— **Ignácz Rózsát és Komjáthy Aladárt** csütörtökön délután a Petőfi Társaság közgyűlése tagjai sorába választotta. Tudomásul vette Erdélyi József költőnek a Társaság tagjai sorából történt kilépését. Ezután a nagydíj bizottság terjesztette elő jelentését é smiután az idei nagydíjat lirikusnak kellett kiadni, javaslatára a közgyűlés a nagydíjjal vitéz Bodor Aladárt, a neves költőt tüntette ki.

— **A Forrás Nyomdai Műintézet irodalmi tanácsot létesített.** A budapesti Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. rendkívüli közgyűlése igazgatósága új tagjává viléz dr Nagy Iván miniszteri tanácsost választotta meg. A rendkívüli közgyűlés egyben irodalmi tanács létesítését is elhatározta, melynek tagjai: dr Milleker Rezső egyetemi tanár, az igazgatóság elnöke, továbbá dr Hankiss János, dr Antalfia Antal és dr Bencs Zoltán lettek.

— **Nagyszabású hangversenyt tart az Iparos Dalegylet.** Holnap, vasárnap délután öt órakor a Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetség által rendezett műsorverseny keretében a Debreceni Iparos Dalegylet nagyszabású és kimagaslóan szép műsorú hangversenyt rendez az Iparos Kör dísz ermében. Az egyes számokat Szondy László karnagy vezényli. A hangverseny előtt Csócsits Lajos, a dalegylet elnöke mond rövid bevezető beszédet. A műsoron szebbnél szebb darabok kerülnek éneklésre, szavalásra.

— **Ellopták az udvarra száradni kitett mosott ruhát** Sshuller Pálné Halastó-utca 17. szám alatti lakostól 100 pengő értékben. A károsult feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Sikkasztás miatt vonták kérdőre** a debreceni törvényszéken Fekete Sándor hajdúböszörményi gazdálkodót, aki az adóartozásba lefoglalt tehenét eladta 300 pengőért. A debreceni törvényszék előtt a gazdálkodó bizonyította, hogy a tehén árát az adótartozásba fizette be. A bíróság felmentette a vád alól.

Az ország háborús erőkifejtéséről tájékoztat a mezőgazdasági kiállítás kísérletügyi csoportja

A mezőgazdasági tudományos kísérletügyi intézmények a március 27-én megnyíló mezőgazdasági kiállítás nagy nyilvánosságát felhasználják arra, hogy megmutassák azokat a módokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a mai súlyos viszonyok között is megóvhassuk a megélhetésünkhöz szükséges legbecsesebb javainkat. Ezek az intézmények egyúttal kijelölik a termelésnek azokat az útjait, amelyek a legteljesebben szolgálják az ország mindennél fontosabb háborús erőkifejtését. A kiállításon a felvilágosító munkát az Országos M. Kir. Chemiai Intézet szervezi. Az egyik csoport a búza, a liszt és a mindennapi kenyerünk háborús vonatkozásait tárgyalja, egy másik csoport a háborús takarmányozás kérdéseivel foglalkozik, egy harmadik a gazdaságos sertéshízlalást mutatja be. Külön csoport ismerteti a korszerű táplálkozást különös tekintettel a vitaminok óriási jelentőségére. Nagy súlyt helyez egy másik csoport arra, hogy kioktassa a közönséget, miként küzdjön az élelmiszerrombolás ellen s ugyanitt ismertetik majd a tartósított élelmiszerek fontosságát. Az Élelmiszervizsgáló Intézet a nagyváros élelmiszerellátásának kérdései kapcsán feltárja a hamisítások tömegét. Egy másik csoport a fűszerek pótanyagait, a növényvédőszerek pótanyagait és a hazai kaucsuknövényt ismerteti majd a nagyközönséggel.

— **Kelet-Európa egyik legnagyobb vízerőművének** építését kezdik meg tavasszal. Négykilométeres alagúton át vezetik a Talabor vizét a Nagyág völgyébe, úgyhogy a zsnitkülönbség által biztosított eés energiáját nagyszerűen ki lehet használni és turbinaművek segítségével az esés energiáját villamosenergiává alakí ják át. Az egy esztendő óta folyó méréstk már befejeződtek. Ez a hatalmas erőmütelep, melynek megépítését két-három évre teszik, nemcsak Magyarországnak, de Kelet-Európának egyik legérdekesebb és legnagyobb vizi erőműve lesz. A munkála okhoz szükseges költségeket az illetékesek biztosították. (MVS.)

— **Műbőr, mely jobb mint a valódi.** Egy új német műbőr gyártmány használhatóságáról folytatott első kisérlet rendkívül jó eredménnyel járt. Az új műbőr rostszerkezete olyan, mint a valódi bőré, ugyanúgy „lélekzik", mint a valódi és olyan hajlékony. Azonkívül tetszésszerinti vastagságban lehet előállítani. Lényegesen tartósabb a természetes bőrnél és kevésbé kopik. Alapanyaga bolimerizációval előállított és bőrszerkezetnek megfelelő tulajdonsággal rendelkező rost.

— **Papen merénylőinek büntetését a török fellebbviteli bíróság jóváhagyta** s így a szovjetorosz Pavlov és Kornilov 16 év és 8 havi kényszermunkát, kap, míg a két török vádlott 10—10 évi fegyházat.

— **Hirdetmény.** Felhívom mindazon szülőket, gyámszülőket, gondviselőket, stb., akiknek háztartásában 6—10 éves korú iskolába nem járó siketnéma tanköteles gyermek van, hogy a gyermek nevét, vallását, születési helyét, évét, hónapját, napját, atyjának és anyjának nevét, atyjának születési helyét, évét, foglalkozását és lakását folyó évi április hó 1-ig a városi katonai és illetőségi ügyosztály (Ferenc József-út 28/b. II. 6.) a hivatalos órák alatt 8—2 óráig szóban, vagy írásban jelentsék be. Polgármester.

GYÁSZROVAT

Özv. Dalmi Károlyné Kovács Eszter 60 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető II/a ravatalozó termében. Lakás: Csapó-u. 68. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Szeretet drága jó édesanyánk, anyósunk és nagymamánk, özv. Kovács Mihályné Tömösváry Juliánnának a temetésén megjelent rokonok és jóismerősöknek részvétükért, a ravatalra küldött koszorúkért ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és jó szomszédoknak, akik szerettett jó férjem és éeesapánknak, polgár Lókody Jánosnak a temetésén részvettek, vigasztaló szavaikkal nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút vagy virágot küldtek, ezúton mondunk igaz köszönetet. A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás. Áldott emlékű szeretett apánk, apósunk és nagyapánk, id. Balogh Ferencnek a temetésén megnyilvánult részvétért, a ravatalra küldött koszorúkért ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

— **Hirtelen halál.** Veres István 65 éves Virág-utca 3. szám alatt lakó gazdálkodó a Halápon levő tanyájára ment ki, hogy a bérlőjével, Tóth Ferenccel beszéljen. Vacsoránál pálinkáztak és Veres hirtelen rosszul lett, eszméletét vesztette és reggelre meghalt a szobájában, ahol lefektették. Az orvos jelentése szerint a halál oka szívbénulás.

— **Lopás miatt jelentették fel** Kovács Róza hajdúszoboszlói cselédleányt, aki Lévai Irén tanítónőnél volt alkalmazásban és 12 ezüstkanalat, ruhaneműeket és élelmiszert lopott el. A tárgyaláson a leány azzal védekezett, hogy ajándékba kapta a tárgyakat, nem lopott semmit. A tanítónő kijelentette, hogy a csekély értékű élelmiszerek kivételével tényleg megajándékozta a leányt. A bíróság felmentette a cselédet a vád alól.

— **Letartóztattak csecsemőgyilkosság miatt a pestvidéki törvényszéken egy bolgár kertészt és nőismerősét.** A gyanu szerint Gyurkovits Mária 19 éves gyárimunkásnő és Ivanov Miklós 40 éves bolgár kertész közösen halálra koplaltatták Gyurkovits Mária 3 hónapos csecsemőjét. A holttestet pedig egy szénaboglyában eldugták.

— **Helyreállították a vasúti forgalmat Budapest és Zágráb között** és egy hét óta semmi zavar nem történt a katonai intézkedések következtében ezen a vonalon. A pályán átszállást sem kell igénybe venni.

— **Budapesten 30.000 pengő értékű ékszert lopott** Horváth Károly 19 éves inas, akit özv. Bartha Miksáné alkalmazott. — Az inast két héttel ezelőtt fogadta fel és ez alatt az idő alatt megállapította, hol tartják az ékszereket s egy óvatlan pillanatban összeszedte a gyűrűket és karkötőket, majd 15 pengő kialkudott bérét még elkérte Barthánétól. aztán eltávozott. A tolvaj másnál hiánytalanul megtalálták az ékszereket.

— **Pozsonyban csütörtökre virradó éjszaka éjfél után légiriadó volt és három óra hosszat tartott.** Ellenséges repülőgépeket nem láttak. Az idén ez volt Pozsonyban az első légiriadó.

— **Csunking Kína** vatikáni **nagykövete** dr Kang-Sie megjelent csütörtökön a Vatikán kis trónermében és ünnepélyes külsőségek között átnyujtotta megbízólevelét.

ANYAKONYVI HIREK

Születések: Balogh Sándor kövezősegéd, Cecilia u. 8. lány Edit D. Orosz György gazdasági kocsis, Nagycsere 71, leány Julianna Czerbes Ferenc malommunkás, Borz u. 19. fiú Ferenc. Kapitány József gazdasági kocsis, Kádár dűlő 40, leány Anna. Juhász Sándor gépkocsivezető, lány Edit. Neuwirth Gyula fehérnemű készítő, Péterfia u. 11. fiú Gyula. Dusa Zoltán, vármegyei számtanácsos, Montlezredes u. 11, l. Mária. Dr Kuthy László gazd akad. tanár, Pallag, fiú László. Sipos István munkás, Barcaság u 4. leány Ilona. Nagy Rudolf MÁV segédtiszt, Timár u. 1. lány Éva. Dr Budaházy Gusztáv ügyvéd, Hajdúböszörmény, lány Mária. Márton Károly kárpitos, — Nyil u 103. leány Ágnes. Dr Szeleczky Gyula orvos tanársegéd, Poroszlay út 24. fiú Gyula. Balogh Péter gazdálkodó, Miklós u. 32 leány Judit. Dr Kéry Menyhért adjunktus, Budapest, fiú Menyhért. Bajza Lajos fogtechnikus, Apaffy u. 20, fiú Lajos. — Honti Ferenc MÁV tisztv. Keresztszegi u. 53. leány Idikó Kemény István, Hortobágy, fiú Imre. Mónus Sándor, Hajdúszoboszló, leány Katalin. Szabó Mihály MÁV, Láhner u. 40, leány Erzsébet. Kiss János piaci árús, Déli sor 9, fiú János. Fekete Imre intéző, Diósgyör, leány Katalin. Marjai Imre szolga. 2 honvéd huszárezred u. 66, leány Ibolya. — Papp László munkás, Tetétlen, f. József. Madarasi József gyári munkás, Poroszlay út 89. fiú József. Pécsi László géplakatos s. Dévai u. 32, leány Ilona. Lengyel Sándor autószerelősegéd, Böszörményi út 18, leány Viktória. Rózsa Ferenc malommunkás, Létai út 49, fiú István. Széplaki Béla tsz. szkvő, Szoboszlói út 13. lány Edit. B. Nagy János mentő, Cuca 47, leány Erzsébet. Varga András síráső, Móric u. 3. fiú András. Kálmánci Sándor kőműves, Hajdúhadház, leány Gizella.

Eljegyzések: P. Nagy Imre napszámos, Balmazujváros—Nagy Julianna, Honvéd u. 9. sz Stefán János szakaszvezető—Balogh Katalin, Gyöngyvirág u. 8. Gebei Sándor MÁV fűtő, Bellegelő 493—Majinka Katalin, Pápay János u. 20, Molnár Sándor földbérlő, Ebes 22—Burai Katalin, Borz u. 13. Kiss János gazdasági cseléd, Hajdúszoboszló—Dalmi Katalin, Gáli dűlő 2. Kassai Jenő s. erdőmérnök, MÁV Kolónia—Kölönte Erzsébet, Havasmező. — Barta József kerékgyártó segéd, Erzsébet u. 51—Vékony Magdolna, Klapka u. 39.

Házasságkötések: Mayer Mózes kereskedő, Baltazár u. 11—Miklós Piroska, Ferenc József út 77. sz. Faragó Dénes tanító—Kőszegi Erzsébet, Berettyószentmárton.

Halálozások: Biró Sándorné ref. 89 éves, Gyöngyvirág u. 1. Kiss László ref. 23 hónapos, Bathori u. 16. özv. Ambró Józsefné rk. 76 éves, Kossuth u. 41. Balogh Ferenc ref. 81 éves, Erzsébet u. 32. Varga Imre ref. 26 é. Eötvös u. 31. Kiss Ferenc izr. 45 éves, Hatvan u. 41. Deutsch Ignác izr. 43 éves, Pesti u. 13. özv. Répánszki Károlyné rk. 81 éves, Tóth telep 3. O. Szabó Ilona ref. 12 hónapos, Hajdúböszörmény. Veres János ref. 65 éves, Virág u. 3. Kendi Lőrincz ref. 70 éves, Kishegyesi út 40. özv. Dalmi Károlyné ref. 61 éves, Csapó u. 68. özv Leitner Györgyné rk. 96 éves Bánffy u. 4. Varga Imre ref. 3 hónapos, Bánk 99. özv. Juhász Józsefné gk. 79 éves, Láhner u. 48. Dr Dévai Zsigmondné, izr. 87 éves, Szent Anna u. 20. Dudinszky Emil gk. 84 éves, Kossuth u. 65. Balogh Józsefné ref. 19 éves, Vasgereben u. 7. vitéz Katona István ref. 59 éves, Herceg u. 14. Vadász János ref. 56 éves, Vigkedvü Mihály u. 49. sz. özv. Kipecz Károlyné rk. 73 éves, Andrássy út 9. Váczi József ref. 50 éves, Nyírbátor. Almási Béla 54 éves, Rothermere u. 25. Timcsuk László 42 éves, Körösmező. Szilágyi József ref. 21 éves, Jánosháza. Kiss A. Menyhért 36 éves, Jászalsószentgyörgy. Horváth Lajos ref. 25 éves, Százföld. Kocsis Imre 32 éves, Tunyog. — Kajdi István 25 éves, Monostorpályi.

— **Kalkutta városában pestis tört ki. A járvány méreteiről részletek még nem állanak rendelkezésre.**

Uzenet a frontról

Megnyugtató üzenetét küldi, Debrecenbe Hegedüs Endre honvéd a 229/111 tábori posta számról hozzátartozóinak. Kéri őket ne aggodjanak, jól van. Mindenkit csókol.

Szaporodik a Melegtó madárállománya

A magyar Szürkeliba a Melegtavon

A nagyerdei park legnagyobb látványossága és vonzóereje a *Melegtó* érdekes madárállománya. Hogy elgyönyörködik a sok zöldfejű gácsérban, a mindig oly szép, tiszta s oly kecsesen úszó *Lilik libák* és *Hattyúludak* bizalmas csoportjaiban, nemcsak a gyermekek s a tanulóifjúság, hanem még az öregek is. Mily szeretettel hoznak nekik egy-egy zsebrevaló kukoricát vagy búzaaljat, hogy ezzel még jobban odacsalogassák magukhoz ezeket a szép madarakat és ekkor közvetlen közelről figyelhetik meg őket.

A *Madárvédő Egyesület* most magyarazó felirást is helyezett el a tó mellé, amelyen részletesen ott ál a tavon levő madarak neve, hazája és ismertető jelei. Igy a Melegtó az oktatásnak is szolgálatában áll s iskolák növendékei itt közvetlen közelről figyelhetik meg e szép madarakat, amelyeket pedig máskülönben sohasem látnának élve ily közelségből. Erre is felhivjuk tehát az ifjúság nevelőinek a figyelmét. Mily jó tárgy e szép kis alföldi nádas tó s életének a leirása saját megfigyelések alapján. Neveli a gyermekben a megfigyelő képességet, de egyúttal ráneveli a természet szeretetére és ismereteit is gazdagítja.

Most egy újabb szép madárral gazdagodott a Melegtó. *Fischer* Mihály, a vadásztársulat vadászmestere, a kitűnő vadász, egy gyengén sebesült *Szürke* azaz *Szőke libát* ajándékozott a Melegtóra. Ez mar régen hiányzott innen, dacára hogy a környéken is fészkel, igy a halastavaknál is. De sajnos kevés az olyan önzetlen vadász, aki a sebesült libakacsával bajlódna s végre lemondana róla csak azért, hogy e közérdeket és az ismeretterjesztést is szolgáló intézménynek odaajándékozhassa. Pedig menynyi kacsa- és libafajta van még, ami hiányzik a Melegtóról!

Mindjárt hírül is adjuk, hogy *Nagy lilik* és *Tőkés kacsa* nem kell már, mert az van elég, hanem a többi fajokból kellene egy-egy példány. Ez alkalommal is kérjük a madárkedvelő nagyközönséget, hogy ha kisétálnak a Melegtóhoz, ne sajnáljanak egy-egy marok szemes takarmányt magukkal vinni; ha esetleg többet is hoznának, akkor ezt a parkőr nagyon szivesen átveszi és az etetésre fordítja. A *Szőke liba*, — igy hivják igen találó névvel a hortobágyi vadászok és pásztorok, — az egyedüli Magyarországon is fészkelő vad ludfaj és még azt is tudni kell erről a hatalmas szép nagy madárról, hogy ebből tenyésztette ki az ember a fehér házi libákat. *Fischer Mihály* igazgató úrnak tehát hálás lehet Debrecen közönsége is, hogy módot adott ennek a megismerésére! Az ő nemes példája legyen buzdítás másoknak is hasonló önzetlen cselekedetre. A Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület.

— **Az Egyesült Államok hadiipara — mint a hadiipari termelési hivatal közli — ezidőszerint 22 millió embert foglalkoztat.**

— **Dániában önkéntes toborzási akciót indítanak és Norvégiában is.** Norvégia névvel új SS ezredet állítanak fel s a csapat német parancsnokság alatt **áll.**

Ma érkeznek Debrecenbe a székely gazdaifjak

A Hargitaváralja jelképes székely község bírája felhivja a képviselőtestület tagjait, hogy Budapestről 11 óra 40 perckor érkező vonatnál a székely népfőiskolások fogadásánál teljes számban jelenjenek meg.

A sepsiszentgyörgyi Népfőiskola mintegy 25 főnyi növendéke, székely gazdaifjak érkeznek meg ugyanis tanáraik vezetésével ma délben Debrecenbe, hogy tanulmányútjuk során ezt az ősi agrárkultúrájú várost megismerhessék. A székely ifjak szombaton délben a pallagi gazdasági akadémia vendégei lesznek, délután megtekintik a város nevezetességeit, a Hortobágyra is kirándulnak háromnapos debreceni tartózkodásuk alatt.

Időszerű kislexikon

Svájc. A 40.000 négyzetkilométernyi kis ország a ma dúló igazán világháborúban is meg tud a őrizni eddig semlegességét s mint legújabban is olvashatjuk, meg is akarja védeni mindenkivel szemben. Alig egynegyede Magyarország mai területének. Lakóinak száma felül van a négymillión. Az 1815. évi bécsi kongresszus mondotta ki Svájc örök semlegességét, amit minden európai hatalom 1915-ben Párisban aláírásával újból megerősített. Ez megkönnyitette Svájs helyzetét a mostani háborúban is, mert semlegességi nyilatkozatra sem volt szüksége. 1939 óta részleges mozgósítás állapotában áll az ország. Svájc népe nem egységes, németek, franciák, olaszok és raetoromanok élnek a hegyes ország területén. A négy nép mindegyikének nyelve hivatalos nyelv is. Legnagyobb számmal a németek élnek: közel hárommilliónan, egymilliót közelitő meg a franciák száma, háromszázezer körül van az olaszok száma, a raetoromanok vannak a legkevesebben: 50.000-en.

A közönség szava

ELZÁRT VIZVEZETÉK

November végén és december elején több házigazda lezárta a vízvezetéket azzal az indokolással, hogy a fagy szétrepeszti a vízvezető csöveket. Egyik háznál a házigazda, mivel soha egy pár percre sem nyitotta fel a vezetéket, hogy a lakók az aznapi szükséges jó vizet tárolhatták volna, mi lakók kénytelenek voltunk azt a posványos, büdös kútvizet inni és főzésnél felhasználni, amiből jószágait szokta itatni.

Tekintettel arra, hogy ezután már nem kell tartani olyan hideg ől, amely a csöveket szétrepesztené, nagyon indokolt volna, hogy a háztulajdonosokat az illetékesek rákényszerítenék a vízvezeték **azonnal** megnyitására. Mi lakók természetesen az ódiumot ilyesféle kéréssel egy és több, esetleg jövőbeli okból sem akarjuk magunkra venni, leghelyesebbnek látnánk, ha a vízmüvek vezetősége, ahol a nyilvántartásból kélség elenül megállapitható az, hogy az elmúlt télen melyik házban nem szolgáltattak vezetéki vizet, maga tenné meg a szükséges lépéseket a csapok kinyitása végett és abban az irányban is, hogy a jövőben naponta legalább egyszer legyen 5 perces vízszolgáltatás minden házban, annyival is inkább, mert az elhasznált vizet mi lakók fizetjük meg és nem a háztulajdonosok. Tisztelettel: **Kovács Sándor.**

— **Budapestre új bolgár katonai attasét neveztek ki Baleczky Tivadar százados személyében a hazahivatott Dratanoff alezredes helyébe.**

— **A Vöröskeresztes házibeteg ápolási tanfolyam f. hó 28-án,** — vasárnap reggel 9 órakor kezdődik, a szegénybeteg rendelő, Dégenfeldtér 2 szám alatti helyiségében. Városi főápolónő.

— **Az osztálysorsjáték húzásán** 10.000 pengőt nyert: 54871. 5000 pengőt nyertek: 28493 59352. 4000 pengőt nyert: 44197. 2000 pengőt nyertek: 62880 68041 85422. 1000 pengőt nyertek: 12369 23917 49674 58555 75840. 800 pengőt nyertek: 17562 23279 29008 30259 50806 65905 69142. 600 pengőt nyertek: 9775 18323 21806 47574 52667 91181 97605. 500 pengőt nyertek: 1991 4206 8992 16837 22734 25941 26803 29732 29920 42093 42301 59921 65634 87364 94967 99152 99622. 300 pengőt nyertek: 1733 526 590 6792 6882 10773 10933 12150 12247 15221 16454 18573 20483 22251 24594 25711 28382 29965 31852 32458 32494 35690 36288 37575 39093 40131 46338 48988 51760 52909 53905 55461 61804 62508 62994 63993 64743 66266 66596 67769 72714 73881 87291 91673 94217 98802.

SPORT

A DVSC játékosértekezletet tartott tegnap este és ezen összeállitották az Ungvárott az Rusj ellen szereplő csapatot. A DVSC Nagy Mihály, Csokai, B. Nagy — Honti, Mester, Zilahi — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mihók, Sidlik összeállításban lép pályára. Ha Csokai nem utazhatna el, akkor Serfőző lesz a balhátvéd. Kaposit és Nagy Mihályt a DVSC vezetősége felváltva szándékszik foglalkoztatni. Pillanatnyilag a két kapus közül Nagy Mihály van jobb formában.

Ma kezdődik meg a levente mérkőzések játékvezetőinek kiképzésére a tanfolyam a felsőtiszai labdarugókerület helyiségében. Az előadásokat Tamássy László, dr Thomas Henrik és Szabó Kálmán tartják. A tanfolyamra 32 hallgató érkezett meg, ezek nagyrésze vidékről jelentkezett. Vasárnap kezdődik meg a tanítójelöltek játékvezetőképző tanfolyama.

Darai kimaradt a Svájc elleni ökölvívó válogatottból. A kitűnő debreceni ökölvívó pedig most nagy formában van és szükség lett volna rá Zürichben. A válogatott ökölvívók tegnap elutaztak és Olaszországon át érkeznek meg Svájcba.

Hárai, a volt debreceni balszélső még mindig nem gyógyult fel, igy a Gammában Patkoló, vagy Kemény lesz balszélső a DiMÁVAG ellen.

Az NB I-ben is megindulnak a bajnoki küzdelmek vasárnap. — Az első fordulóban Ferencváros Kolozsvár, Elektromos—Törekvés, Csepel—Ujpest, Vasas—Szeged, Nagyvárad—Kispest, Szolnok—SalBTC, Haladás—Ujvidék, DiMÁVAG—Gamma mérkőzések kerülnek lejátszásra.

Új balszélső játszik az Ungvári Rusj csapatában a DVSC ellen vasárnap Sulyok a Beregszászi FTC jóképességű játékosa személyében Nagy Sándor balösszekötőt, Pocsai középfedezetet fog játszani a mérkőzésen.

A DVSC a jövő héten tartja első vándoredzését. Megírtuk, hogy a DVSC vezetősége, hogy csapatát a sok idegenben lejátszásra kerülő mérkőzésre tekintettel hozzászoktassa az idegen pályákhoz, csütörtöki kétkapus edzéseit a tavasszal mindig idegenben játssza le, felváltva Szolnokon, Diósgyőrött, Nagyváradon és Nyiregyházán. Az első vándoredzésre valószínűleg a jövő hét csütörtökén kerül sor Szolnokon, ahol a Szolnoki MÁV-al játszanak kétkapus barátságos mérkőzést.

A DVSC **leigazolta Komlóssyt.** A Nyilastelepi Törekvés tehetséges, fiatal balszélsőjét. Komlóssy gyors, kapura húzó, veszélyes szélső, aki rövid idő alatt bejátszhatja magát az első csapatba, ahol a jobbszélső posztja ugyis betöltésre vár és Komlóssy mint abszolut kétlábas játékos itt is beválna.

A levente bajnokság megrendezése ügyében értekezlet lesz vasárnap reggel 9 órakor az Arany János u. 26. alatti Levente-otthonban.

A Ferencváros visszatért a régi rendszerhez. Sárossi III-nak a középfedezet helyére állításával. — Sárosi Béla máris kitűnően beletalálta magát a támadó középfedezet szerepkörébe, minden mérkőzésen 2—3 gólt szerez. Polgár is kitűnően játszik jobb hátvédet. Nincs kizárva, hogy a Fradi az új összeállításban jobban fog szerepelni, mint az ősszel és még a bajnokságot is megszerezheti.

Az országos vasútas birkozó csapatbajnokság a DVSC rendezésében vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a MÁV Egyetértés dísztermében kerül lebonyolitásra. A döntőkre délután 2 órától kerül sor. A versenyen a budapesti Törekvés, Testvériség és BVSC valamint a vidék legjobb vasútas birkozógárdája indul.

DMTE—Husos barátságos mérkőzés a dohánygyári pályán vasárnap délután 2 órakor. A tréningjellegű mérkőzésen az egyesületek lehetőleg minden játékosukat szóhoz juttatják s ezért az igazolt játékosok megjelenését kérik.

Hirdetmény az 1943. évre érvényes legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekről

C) KERTGAZDASÁG

A szakképzett kertészek csoportositása

Szakképzett kertésznek kell tekinteni azt, aki legalább három éven át folytatott kertésztanulói tanulmányok után sikerrel legalább kertészsegéd vizsgát tett. Szakképzett kertésznek kell tekinteni azt is, aki a visszacsatolt (visszafoglalt) területeken három évig tanuló volt, majd utána felszabadult és szakképzettségét erre vonatkozó okmányok alapján az Országos Magyar Kertészeti Egyesület igazolta és szakmájában (aszerint, hogy gyümölcs, konyha, virág, stb. kertészetben dolgozik) megfelelő gyakorlati tudással rendelkezik.

A szakképzett kertészek (ide nem értve a dohánykertészeket) részére legkisebb és legnagyobb munkabérek megállapitása szempontjából a munkavállalókat az alábbiaknak megfelelően csoportokba kell sorozni:

Az 1-es csoportba tartoznak akik legfeljebb 2 évi gyakorlattal rendelkeznek, 2-es csoportba tartoznak, akiknek gyakorlata a 2 évet meghaladja, de 4 évnél nem több, úgyszintén azok, akik 4 évnél hosszabb gyakorlattal rendelkeznek, de 60. életévüket már betöltötték. A 3-as csoportba tartoznak, akik 4 évet meghaladó gyakorlattal rendelkeznek és 60 életévüket még nem töltötték be. A gyakorlatot a kertészsegéd vizsga letételétől kell számitani.

A szakképzett kertészek részére megállapitott legkisebb és legnagyobb heti bér.

(Ide nem értve a vezető állásban levő szakképzett kertészeket)

1. csoport: nyáron: alsó határ 29 P, felső határ 35 P, télen: alsó határ 26 P, felső határ 31 P.

2. csoport: nyáron: alsó határ 35 P, felső határ 42 P, télen: alsó határ 33 P, felső határ 39 P.

3 csoport: nyáron: alsó határ 39 P, felső határ 44 P, télen: alsó határ 35 P felső határ 42 P.

Ezek a legkisebb és legnagyobb munkabérek április 1-től október 31-ig 65 órás és november 1-től március 31-ig 60 órás heti munkaidő mellett irányadók mégpedig a munkaidőt a pihenőidő nélkül számitva. A 65. ill. 60 órán felül teljesitett különórákért a kertésznek 50 százalékkal felemelt arányos legkisebb, ill. legnagyobb munkabér jár.

A munkaadó által természetben nyujtott szolgáltatások (pl.: lakás, földjárandóság, stb.) egyenértéke a 130.000—1940. F. M. sz rendelet 33. §-ában foglaltak szerinti átszámitással a kertész készpénzjavadalmazásából levonható

A szakképzett kertmunkásokra vonatkozó legkisebb és legnagyobb munkabér.

Szakképzett kertmunkásnak kell tekinteni azt, aki valamely kertmunkásiskola elvégzését legalább a munkakönyvébe írt igazolvánnyal igazolja.

A szakképzett kertmunkások részére megállapított legkisebb és legnagyobb munkabérnek legalább 20 százalékkal magasabbnak kell lennie, mint a mezőgazdasági munkavállalók (napszámosok, idénymunkások) részére megállapított legkisebb és legnagyobb munkabér.

Ha a munkaadó gazda szakképzett kertészt gazdasági cselédszegődménnyel szerződtet, a gazdasági cselédek munkabérére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

*

Nem szabályellenes az a kikötés, mely szerint a munkaadó (gazda) a munkásának (cselédnek) a munkabérmegállapító bizottság által megállapított legkisebb és legnagyobb munkabérrel (cselédbérrel) azonos értékű, de más tartalmú (összetételű) bért fizet, így különösen természetbeni járandóságát (pl. az aratási szalmarészt) megváltja.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Mi ujság a budapesti élelmiszer nagyvásártelepen?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint februr 19-től 25-ig az élő- és vágottbaromfipiacon, valamint a tojáspiacon a kalarábé ára 5 fillérrel csökkent, viszont a melegágyi fejessaláta és a sü őtök 20, a leveles karfiol 30, a paraj és a tisztított karfiol ára 50, a sóska ára pedig 100 fillérrel emelkedett. — A gyümölcsfélék piacán a külföldi gesztenye ára 10, a sárgabélű narancs ára pedig 60 fillérrel csökkent, míg a mandarin 40, a nemes fajtájú alma ára pedig 60 fillérrel emelkedett kilónkint.

A napraforgópogácsa, tökmagpogácsa forgalmának szabályozása

A m. kir. földmüvelésügyi miniszter úr 110.100—1943. F. M. sz. rendeletével a napraforgómagpogácsa, a tökmagpogácsa, a zsírtalanított (eksztrahált) napraforgómagdara és a zsírtalanított (eksztrahált) tökmagdara minőségének és forgalmának, valamint a napraforgóhéj forgalmának szabályozása tárgyában intézkedett.

Ezen rendeletre, amely a Budapesti Közlöny 1943. február 21-iki számában jelent meg — az érdekeltek figyelmét felhívom.

Polgármester.

—oOo—

A biztosítási eszme és az ifjúság címmel kitűnően megírt könyvvel jelentkezik Halácsy Dezső, az országszerte ismert szakíró, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének saj ófőnöke. Halácsy könyvével az ifjúsághoz fordul és vonzó, könnyed stílusban oltja be az új nemzedék lelkébe a biztosítási eszme hatalmas jelentőségét, fontosságát, úgyhogy azt az ifjúság nemcsak megismerje, de meg is kedvelje. (MVS.)

Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete.

MEGHIVÓ

Egyesületünk 1943. évi március hó 7-én, határozatképtelenség esetén 1943. évi március 14-én délelőtt 9 órakor saját helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre t. címet tisztelettel meghívja.

Debrecen, 1943 március hó.

Az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Évi jelentés, mérleg és zárszámadás előterjesztése az 1942. évről.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
4. Választási bizottság kiküldése.
5. Esetleges indítványok.
6. 1 tikár és 1 jegyző megválasztása.
7. 30 rendes választmányi tag és 6 póttag megválasztása.
8. 3 számvizsgáló tag 1 évre való megválasztása.

Árverési hirdetmény. Értesítem az érdekelteket, hogy 1943. év március hó 4-én délelőtt 9 órakor a nagyecsedi erdőhivatalnál 1135 kéve gyékény és 332 kéve sás nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerül. A gyékény a központi erdőhivatalnál, a sás a halápi erdőőri laknál tekinthető meg. Debrecen, 1943 febr. 26. Gazdasági tanácsnok.

Hirdetmény. (8874—1943. sln.) — Értesítem a város közönségét, hogy a rögtönbíráskodás kiterjesztéséről szóló s a debreceni törvényszék elnöke által 1943. El. II. G. 1—3. szám alatt kiadott hirdetményt a város területén és a Városháza hirdetőtábláján kifüggesztettem. Debrecen, 1943. február 26. Polgármester.

HIRDETMÉNY. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy 1943 évi február hó 28-tól, vasárnaptól kezdve a Csapó-utca—köztemetői vonalon az utolsó kocsi a köztemető főbejáratától további intézkedésig 17 óra 56 perckor, a Kassa-úti kaputól pedig 18 órakor indul. A Debreceni Helyi Vasút üzletigazgatósága.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert, Zöldfa u. 3 sz. T. 28-72. 1291 3. 2.

HÁZASSÁG

TELJESEN árva jobb leány középkorú jobb egyénhez férjhez menne ismeretség hiányából — pár ezer pengő hozománnyal és teljes kellengyével. Jelige: „Meleg otthonra vágyó". 1480

ALKALMAZÁST nyer férfi

DINNYÉST keresek felest és szakértőt, bizonyítvánnyal, ki melegágyi neveléshez is ért. Szuhanics Mihály, Jánossi u. 81. 1505

KOCSIS házaspár konvenciósnak jó bizonyítvánnyal felvetetik. Fejni tudás fontos. Cím a kiadóban. 1552 vv.

CIPÉSZ munkásokat felveszünk, cipőgyár —, Piac u. 71. 271

GYÜMÖLCSFÁHOZ értő kerti munkást azonnali belépésre keresek, dr Hadházy közjegyző, Ferenc József út 43. 1603

NAGYCSERE állomás melletti szőlőhöz vincellért keresek. Horváthné, Arany János u. 15. 1604

NYUGDIJAS urakat foglalkoztatunk, népágazat fejlesztésére, napi 8—10 pengös keresettel. Jelentkezés Turul Biztosítónál, Piac u. 34. 1610

CIPÉSZ munkásokat felveszünk, cipőgyár, Piac u. 71. 1654

ALKALMAZÁST keres férfi

GYÜMÖLCSÖSÉBEN öröme és haszna lesz. Szakképzett kertész vállal gyümölcsfa metszést faápolást és fapermetezést, Lengyel kertész, Arany János u. 28. 1615

ALKALMAZÁST nyer nő

KERESZTÉNY kiszolgálónőt vagy férfit több éves gyakorlattal felveszek. Cím a kiadóban. 276

ÜGYES bejárónőt nyulászatba felvesz Gabi angora tenyészet Debrecen Piac u. 56. 1625

HÁZVEZETŐNŐNEK középkorú, egyedül álló jómodorú nő,, magános úriemberhez március hó elsejére felvétetik. Jelentkezés Péterfia 29. sz házmesternél, délelőtt 10—12, délután 2—5-ig. 279

FODRÁSZLEÁNYT segédet, vagy segédet, jó munkaerőt felvesz Hapák fényképész. 1608

TRAFIK elárusítónőt felveszünk Hortobágyra. Jelentkezés Batthyány u. 6. irodában, kedden reggel 9—12 óra között. 285

ORVOSI rendelőbe aszszistensnő Szoboszlóra felvétetik. Jelentkezni Debrecenben, szombaton délután 5—7 óráig, Hüvelyes u. 10 kapualatti bejárat. 1657

FEHÉRNEMŰ mosónőt, megbizhatót felvesz a Gambrinusz. 292

ALKALMAZÁST keres nő

SZOPTATÓS dadának elmegyek, József kir. herceg u. 20. 1601

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

JÓL főző mindenest, március elsejére felveszek, Markovits Ignácné Széchenyi u. 55. 1526 vv

BENTLAKÓ, vagy bejáró mindenes leányt azonnal felveszek, Pacsirta u. 58. 1570

BEJÁRÓNŐT, megbizhatót, hosszú bizonyítványokkal elsejére felveszek. Svetits palota, 1. lépcső, III. emelet, 3 ajtó. 1567

TAKARITÓNŐ azonnali belépésre felvétetik, Éden szálló. Ispotály u. 1. sz. 1568

RENDES bejárónőt, koszttal felveszek elsejére. Harsányi, Kút u. 1. 1408

BEJÁRÓ takarítónőt a délelőtti óákra felveszek Batthyány u. 17. félemelet 4. 1663

BEJÁRÓ nőket felvesz a Páll söröző. 1667

BEJÁRÓ mindenes főző nő, jó bizonyítványokkal, tiszta, rendes munkájú, kéttagú családhoz felvétetik. Svetits bérház, 3 udvar. I. 10. 1629

MAGÁNOS úrinő keres megbizható 40—50 év közötti nőt bentlakásra mindenesnek, március elsejére. Baross u. 14 sz második ajtó. 1637

BEJÁRÓNŐT parketthez értőt jó fizetéssel felveszek. Ötmalom u. 3. sz. Ajánlkozni reggel 8—9 óráig. 1607

FŐZNI tudó mindenest március elsejére felveszek. Alföldi palota, bal lépcsőház II. e. 3. 1619

BEJÁRÓ, elsejére vagy egész napra, ellátással s jó bizonyítvánnyal felvétetik, Miklós u. 15. sz. hátul az udvarban 1592

JÓL főző mindenes ajánlkozik úriházhoz, — Kossuth u. 58. házmesternél. 1593

BENTLAKÓ mindenes leányt keresek március elsejére, Hüvelyes u. 6. 1644

ELSEJÉRE megbizható bejárónőt felveszek Hatvan u. 1 IV. kapu, III. em. 27 ajtó. 1643

AJÁNLAT

HASZNALT varrogepet vesz, elad, cserél ifj. Leval, Kassa ut 1. telef 33-94. szam. 2. 28. 228

HASZNALT órákat veszek, javitok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3.

HONVÉDEKNEK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészitem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3 26. 748

LENklöpli selyem klöpli csipkeszövet anyagokat grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztit, Welsz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNALT bútorait modernre átcserélem. Alakitást, javitást olcsón vállalok. Kossuth 51. 2 1505 3. 16

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont, szakszerüen javit Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

ÉRTÉKES vásznait jó himző fonallal varrjuk, himezünk felelősséggel „Favorit" kézimunka Csapó u. 24. Tanulólány felvétetik. 1561 5. 6

KIÉGETT zseblámpa elemet, anódot, szárazelemet, törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök. Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserélj Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖS alak kapható debrecenoi mükögyár téglagyárában. Kishegyesi út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

GAZDÁK figyelmébe, ha gazdaságukban lovaik már feleslegesek, úgy nyári tartásra felté telekkel elvállalok. Erre érdekeltek mielőbb adják le ajánlataikat. Érdemlő esetben helyébe megyek. Cim Szuhanics Mihály, Jánosi u. 81. 1590

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek, — vagy becserélem. Villanykörte csere 30 fillér. Biró, Hunyadi u. 22 1155 3. 20

NYAKKENDŐJÉT tökéletesen javitja és tisztitja nyakkendőüzem Dózsa u. 15. 1229

KERESLET

TÖRT aranyat, ezüstöt, dragaköveket veszek, ék szerkészitést vállalok — Pollák Endre, Hatvan u 2. sz. 118 4. 10

FÉNYKÉPEZŐgépért, állványért, magas árat fizetek, Aszmann, Simonffy u. 1. 180 4. 30

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, magas árban veszek, Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

ARANYAT, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árban veszek, Frankl Piac u. 73. 1709 3. 15.

RÉGIPÉNZ gyüjteményt és egyes darabokat is, magas áron veszek. Cím a kiadóban. 1609

ÉLELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett Kéki, Rákóczi u 7. szám pince. 938 4. 30

HANGSZEREK

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok, Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

RÁDIÓ

RÁDIÓ javitás évtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél, Csapó u 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

RÁDIÓT javit, elad, villanytszerel Fülöp, Csapo u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12, 481

ELADÓ 2+1 csöves rádió, Kurucz u. 42. szám, harmadik ajtó. 1611

BÚTOR

CSODASZÉP hálók, s ebedlők kombinált szobák, konyhák, rekamék, nosszu zongora eladó, Kossuth u. 51. bútor raktár. 1505 3. 16

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31.

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5

KONYA kredenc üveges fiókos, konyha asztal eladó, Honvédtemető u. 6. 1550 vv.

ALIGHASZNÁLT modern háló, fotelek, festmények eladók. Bundi u. 7. 287

AUTÓ, MOTOR KERÉKPÁR

SHB százas, jó állapotban levő, prima gumikkal eladó. Bagdán Lajos Mikepércs. 1541

FORGALMAS, fűszerüzlet árúval, berendezéssel, betegség miatt azonnal átadó. Tóth Árpád u. 72. 1376

ALIGHASZNÁLT ZÜNDAPP 250-es motorkerékpár eladó. — Svetits palota, I. em. 4. telefon: 26-60. 1640

EGY TONNÁS teher kocsi, Prága gyártmány kitünő állapotban, jó gumival eladó, Cim: Pelar János, Nyíregyháza, Rákóczi ut 21. 802

ÁTADÓ ÜZLET, VENDÉGLŐ

JÓMENETELÜ fűszerüzlet árúval, lakással, s berendezéssel, más elfoglaltság miatt átadó. — Mester u. 42 1516

KIADÓ LAKÁS egyszobás

EGYSZOBÁS, konyhás albérleti lakást keresek, március elsejére. Értesitést kérek. K. Tóth u. 22., fűszerüzlet. 1639

LAKÁSCSERE

ELCSERÉLNÉM egyetemi sporttelep közelében levő egészséges háromszobás kitünő lakásomat, remek gyümölcsös udvaromat a Hatvan u középső részétől 10—15 percnél nem távolabb levő városi, vagy kerti 3 szobás, kifogástalan lakással. Értekezni Hadik u. 20., délutánonként. vv. 1846

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy négy szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

ELCSERÉLNÉM Piac utcán levő 3 szobás, modern komfortos lakásom május elsejére, Simonyi út, vagy ottan körüli 4 szobás, fürdőszobás, s egészséges magánlakással. Cím a kiadóban. 1623

LAKÁSTKERES

KÉT-három szobás bútorozott lakást, Nagyerdő közelében keresek. Telefon: 12-99. 1666

BÚTOROZOTT SZOBA

CSINOSAN berendezett szoba, fürdőszoba használattal kiadó. OTI bérház. 52 ajtó. 1660

ELEGÁNS bútorozott szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Simonffy u. 2. B. II. emelet, balra 11—4-ig. 1671

ELEGÁNS bútorozott szoba kiadó, különbejárattal. Érdeklődni Dróth ügyvédnél, püspöki palota. 1670

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használattal kiadó, József kir. herceg u. 35. II. lépcső, I. e. jobbra. 286

BUTOROZOTT szoba konyha használattal kiadó. Baltazár u. 6. 281

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó. Péterfia 29. sz., 1614

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 6. I. emelet. 291

CSINOSAN bútorozott szoba, izr. fiatalembernek kiadó. Varga u. 16. udvarban. 1628

EGY KISEBB bútorozott szoba kiadó. Csapó u. 19. Grósznénál. 1645

KÜLÖNBEJÁRATU utcai bútorozott szoba kiadó. Széchenyi u. 23. emelet. 1580

BUTOROZOTT szoba, kiadó, esetleg konyhahasználattal, egy, vagy két személy részére. — Cím a kiadóban. Ágynemü, nélkül. 1579

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan bútorozott szoba, fürdőszoba használattal, két személy részére kiadó. Csapó u. 26 földszint 2. 1504

VEGYES

LEGELÖRE vállalunk szarvasmarhát és 40 holdra birkát, tarlóval. Három tarka fedező bikáért 9 darabra ingyen legelő. Cím: Nagyhorti gazdaság, Balmazujváros. 1638

A DEBRECENI szepesi dülőben eladó 22 darab ép öreg nyárfa. Érdeklődök Osváth József —, Tállya, Zemplén megye, irjanak. 1636

SZERÉNYIGÉNYÜ intelligens lakótársnőt keresek, mindennemü varrást, javitást, harisnyatalpalást készitek. József kir. herceg u. 92. kis lakás. 1588

ELVESZETT

ÖREG néni Horthy kórháznál elesvén, fogsorát elvesztette. Kéri a megtalálót Hadházi u. 6. sz. Aggok házába hozza juttalom ellenében. 1627

ELVESZETT Buksi nevü fekete nagy pulikutya. Bessenyei u. 9. 1598

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

ELADÓ női bordó bőrkabát, közép termetre, 350 pengőért, Rothermere u. 35. 1672

KREPDESIN selyemuj női ruha, férfi zakkó libatoll párna eladó. — Grószné, Csapó u. 19. 1547

SÖTÉTKÉK hosszú férfi kabát, egészen uj és egy szmoking eladó. Hüvelyes u. 10 kapualatti bejárat. 1658

GAZD. TERMÉNYEK

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 876 vv

GAZD. ESZKÖZÖK

HAJTÓKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Címet a pénztárnál kérem leadni. 1545 vv

VETŐGÉPEK uj- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

STRÁFSZEKÉR 550 szer 18as, jó gumival eladó. Értekezni Leány u. 6. sz. 1602

MELEGÁGYI üveget bérbe, 8—10 darabot lehet kevesebb is, keresek Szuhanics, Jánosi u. 81. 1589

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

KISEBB házat, házhelyet vennék, közeli kertségbe is, vagy az erdő közelében. Közvetitőt díjazok. Cím a kiadóban 290

ELADÓ HÁZ

ELADÓ üzletes ház a központban azonnal elfoglalható üzlettel és lakással. Cím a kiadóban. 259

ELADÓ adómentes családi ház, Homok u. 139 1622

WESSELÉNYI u. 117 ház eladó Pécsi és Papp ügyvédek Iparkamara. 289

ELADÓ FÖLD

KERTÉSZKEDÉSRE igen alkalmas köntösgáti sor 7. számú 3000 négyszögöles és köntösgáti sor 1. számú 2431 négyszögöles telkek eladók épülettel, bővizü kúttal. Értekezni Kossuth u. 63. 1587

PENYIGE község határában 17 hold fekete homokföld eladó. Pécsi és Papp ügyvédek, iparkamara. 288

ELADÓ ÁLLATOK

FAJTISZTA bronzpuly katojás darabja 1.80 filléréért előjegyeztető. — Saád Gyuláné, államilag ellenőrzött pulykatyészetében. Aradványpuszta, Szabolcs megye. 617 2. 28

PEKINGI gácsért, kettő darabot elcserélnék, — nagy fajta tojóval. Vér frissítésre kiválóan alkalmas, MÁV Kolónia 17. sz. 680 vv.

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY